

Avro çöküyor, kriz geliyor!

sayfa 9

Gerçek

Mısır
Seçim ile devrim
iç içe,
karşı karşıya
sayfa 11

Aralık 2011 / Sayı: 26

Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır.

www.gercekgazetesi.net

Fiyatı: 1 TL

Umutsuzluğa yer yok!

Türkiye'de hummalı bir hazırlık var. Hazırlık zor günler için, kriz ve savaş günleri için...

Ne var ki bu zor günler için yapılan hazırlıkları hakim sınıflar yapıyor. Bunu yaparken de sanki tüm halk adına hazırlık yapıyormuş izlenimi veriyorlar. Oysa gerçek tam tersi. Bir avuç sömürücü azınlığın çıkarları için belediye başkanlarından gazetecilere, akademisyenlerden öğrencilere kadar herkes sesini yükselttiği için hapse atılıyor, kıdem tazminatının kaldırılması bunun için gündeme getiriliyor, sendikalar bunun için hükümetin güdümüne sokuluyor, ameliyatından sonra kimseyle görüşmeyen Erdoğan bunun için ABD başkan yardımcısı Joseph Biden'la hasta hasta görüşüyor, "ya paranı, ya canını" yasası bunun için çıkartılıyor, ordu bunun için profesyonelleştiriliyor.

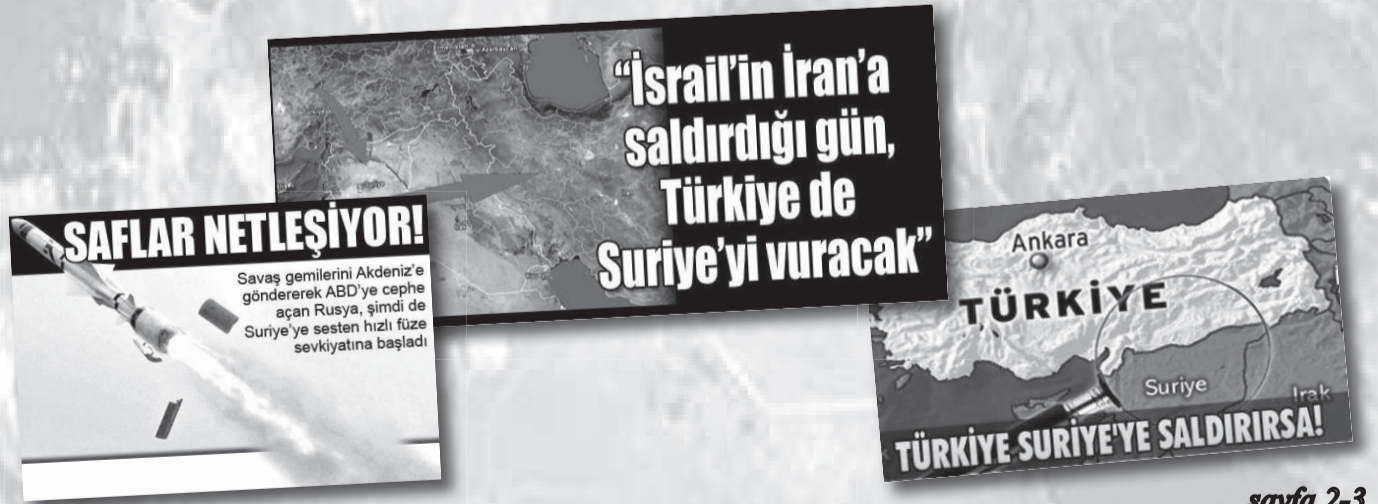
İşçi ve emekçi çoğunluğun da kendi hazırlığını yapması gerekiyor. Zaman geçiyor. Görev giderek daha da acil bir hâl alıyor.

Umutsuzluğa yer yok! Bugün hazırlığı yapar, safları sıklaştırırsak korkacak biz olmayız. Rüzgârın işçiden emekçiden yana döneceğine dair emareler çoğalıyor. Arap devrimi tüm Akdeniz Havzası'nı sarmış, mücadelenin ateşi okyanusları aşmışken umutsuzluk olamaz!

İş ki burjuvazinin peşine takılmayalım. İş ki dostu düşmanı iyi ayıralım. Bize sunulan düzen partilerinden herhangi birine mahkum olmadığımızı anlayalım. Egemen sınıfa karşı bir üçüncü cepheyi, emekçilerin ve ezilenlerin bağımsız cephesini inşa edelim. İşçi sınıfının devrimci partisinin kılavuzluğunda mücadeleyi yükseltelim.

Gerçek

Siyonizm İran'a, Erdoğan Suriye'ye

sayfa 2-3

Savranoğlu işçilerinden
Mersin liman işçilerine
mektup var!

5

"Ya paranı, ya canını yasası"na
ve profesyonel orduya hayır

DİP sözcüsü Levent Dölek
bedelli askerliği ve
profesyonel orduyu reddediyor

6-7

21. yüzyıl
sosyalizmi
mi dediniz?

12

Türkiye Suriye'ye, İsrail İran'a...

Ortadoğu iktidar satrancında yeni bir dönem açıldı. Üç büyük güç, yani Türkiye, İran ve İsrail arasındaki hâkimiyet yarışında, Arap devriminin yarattığı büyük çalkantı içinde Suriye'deki kitlelerin ayaklanması yeni bir durum yarattı. Suriye, şimdi bir hâkimiyet alanı olarak İran ile Türkiye arasında rekabet konusu haline gelmiş bulunuyor. Bundan sadece üç yıl önce, Tayyip Erdoğan hükümeti, İsrail ile Suriye arasında yaptığı arabuluculuk sayesinde Suriye'yi İran'dan kopararak Batı kampına yaklaştıranın eşliğine gelmişti. Bunu İsrail'in Türkiye'ye de haber vermeden Gazze'ye karşı başlattığı saldırı engelledi. Mart ayında Suriye'de devrim başladığında, AKP hükümeti yine (emperyalizmin açık, Siyonizmin örtülü desteğiyle)

Esad'ı reformlar yoluyla kazanmaya çalıştı. Şimdi bunun olmayacağı anlaşıldığında, yani Beşar Esad ve Suriye Baas rejimi halk üzerinde baskıda ve İran ile ittifakında ısrar edince, emperyalizm, Arap gericiği ve Türkiye, Suriye'ye yeni bir hükümet tayin etmenin tek çıkar yol olduğu sonucuna varmış bulunuyor. Türkiye'nin Suriye'ye askeri müdahalesi, hem devrimi söndürmek, hem de bu vesileyle Suriye'yi kopararak İran'ı yalnızlaştırmak amacını güdüyor.

Tesadüf bu ya, tam da aynı sırada, eskiden bir Arap başkanı (şimdi Mısır'da başkanlık için hazırlanan adaylardan biri olan el Baradei) varken emperyalizme çok daha mesafeli davranan, ama şimdiki Japon başkanı altında İran'a karşı neredeyse düşmanca bir

politika gütmeye başlayan Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu, İran'ın nükleer silah yapma yolunda olduğuna dair güçlü emarelerden söz eden bir rapor yayınladı. Ardından, Britanya'da İsrail'in 2012 başında İran'ı vuracağına dair açıklamalar yapıldı. Gerilim artınca İran'da öğrenciler (rejim tarafından örgütlendiği kuşkusuz olan bir eylemle) Britanya büyükelçiliğini bastılar. Bunun üzerine Britanya İran ile diplomatik ilişkilerini askıya aldı. Böylece, Türkiye'nin Suriye'ye saldırması ihtimaline paralel olarak İsrail'in de İran'ı vurması olasılığı artıyor.

Ortadoğu bölgesel bir yangının eşliğinde. Öyle görünüyor ki, bunu ancak mülksüz kitlelerin büyük mücadeleleri durdurabilecektir.

Suriye'ye uygulanan yaptırımlar

Arap Birliği ve Türkiye, Esad'ı dış müdahaleyle devirip devrimi kontrol altına alma girişimlerine, ABD ve AB ile paralel yaptırımlara girerek devam ediyorlar. Bu yaptırımların amacı Suriye'yi ekonomik olarak yalıtılmak ve devlet başkanı Beşar Esad'ın ülke içindeki destekçisi durumundaki burjuvaziyi ondan uzaklaştırmaktır. Halep'in ve Şam'ın Sünni burjuvazisi, Esad'ı kendi iktidarları bilip kitlelerin ayaklanmasına karşı desteklemiştir. Emperyalizmin şimdiki hedefi, Esad'ı gerekirse zor kullanılarak indireceğini söyleyerek Suriye burjuvazisini yanına çekmektir.

Bu bağlamda açıklanan yaptırımlar şunlardır: para transferlerinin askıya alınması, Esad'ın ve yakınlarındaki yöneticilerin mal varlıklarının dondurulması, bunlara ve Esad'ı yoğun bir şekilde destekleyen kapitalistlere

seyahat yasağı uygulanması, hükümet varlıklarına el konması, ticaretin askıya alınması. Burjuvalar ve burjuva yöneticileri için mal varlıklarının dondurulması, belli bir miktar sermayelerinin rehin tutulmasından başka bir şey değildir. Seyahat yasağı ise iktidarın kitle eylemleri ile devrilmesi durumunda kaderlerinin son derece belirsiz olacağını vurgulamak içindir. 30 Kasım'da Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu da Türkiye'nin Suriye'ye yönelik dokuz maddelik yaptırım paketini açıkladı. Yaptırımlar arasında, Suriye yönetimi ile stratejik ilişkilerin askıya alınması, ABD ve AB'ninkilere benzer şekilde seyahat yasağı, mal varlıklarının dondurulması, kredi ilişkilerinin durdurulması gibi maddeler yer alıyor.

Tayyip Erdoğan neden baş tacı oldu?

En prestijli İngiliz düşünce kuruluşlarından Chatham House Türkiye'de bir toplantı yapmış. Toplantının ev sahibi Suzan Sabancı, sponsoru da dünya devi Vodafone. Abdullah Gül, Egemen Bağış ve başka hükümet yetkilileri de toplantıya katılıyor.

Temel tartışma konuları şunlar: Suriye'deki gelişmelere Türkiye'nin müdahalesi, ABD'nin Irak'tan çekilmesinden sonra Irak'ta ortaya çıkacak boşluğu Türkiye'nin kapatması, Arap ülkelerinde iktidara gelen partilerin AKP gibi değil de sert bir İslamcı (siz bunu emperyalizme kölece boyun eğmeyen, Siyonizm düşmanı diye okuyun) tutum almaları ihtimali.

Özellikle bu sonuncusunun gerçekleşmesinin tartışıldığı bölümde ABD ve İsrail'in buna izin vermeyecekleri, askeri diktatörlükleri tercih edecekleri konuşulanlar arasında. Böyle bir durumda devrimlerin daha ileri gitmesinden duyulan korku, konuşmacılar tarafından dile getirilmiş ve birçoğu "Tam bir felaket olur!" demişler.

Bu noktada AKP'den beklenen de net olmalı. Seçimlerle iktidara gelen İslamcı partilerin evcilleştirilmesi, kontrol altında tutulması, emperyalizme ve Siyonizme kafa tutmalarının sağlanması. Böylelikle burjuva demokrasilerinin aldatıcılığından uzak askeri diktatörlüklerin, sorunları kendi bileğinin gücüyle çözmeye adım adım ısınan kitlelerin elinde un ufak edilmesi ihtimalinden kurtulmak.

Özetle, Tayyip Erdoğan 1. Libya'da önce tereddütlü açıklamalar yapsa da son-

ra ittifaka dahil oldu. 2. NATO'nun İran'a ve Rusya'ya karşı kurduğu füze kalkınının Türkiye'de kurulmasına onay verdi. 3. Suriye'ye karşı açılan kampanyada başı çekiyor. 4. Bölgede İran'ı dengeleyecek bir politika izliyor. 5. Arap Devrimi'nin düzenli geçiş stratejisi ile evcilleştirilmesine yardımcı oluyor. Bu nedenlerle Avrupalı ve ABD'li emperyalistler AKP'yle eskisine göre çok daha iyi geçinmeye çalışıyorlar.

Bu arada toplantıda sürekli AKP'yi öven her telden yabancı uzman, bir konuda eleştirilerini eksik etmemişler. O konu da, tabii ki, Ergenekon, Balyoz vs. gibi davalara dair çarpıklıklar ve operasyonların niteliği olmuş. Yani Batıcı-laik burjuvazinin hassasiyetlerini önemsediklerini belirtmişler. Adeta AKP'ye "Sana verdiğimiz desteğe aldandın aman fazla ileri gitme!" diye ayar vermişler.

Yıllarca her türlü burjuva partisi, başta da faşistler ve ulusalcılar, Kürt meselesinin ve PKK'nin emperyalizmin Türkiye'yi karıştırma gündemi olduğunu söyleyip durdular. Ama emperyalizmin sözcüleri buraya kadar gelip AKP'ye övgüler düzerken, bir yandan da burjuvazinin politik iç savaşı konusunda iki kelam etmişler ama Kürt meselesinde ağızlarını açmamışlar. Tayyip Erdoğan'ın Suriye'deki politik tutsakların salınması talebini alkışlamışlar ama Erdoğan'ın esir aldığı binlerce Kürt hareketi mensubunu görmezden gelmişler. İşte emperyalizmin Kürtlere desteği bu kadar!

Devrimin önündeki tehlike emperyalizmle işbirliğidir

AKP hükümeti, emperyalizmle kafa kafa vermiş, Esad'ı gerekirse güç kullanarak devirme planları yapıyor. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül de Kraliçe Elizabeth'in verdiği yemekte "Biz şu anda herhangi bir askeri müdahaleyi doğru görmüyoruz. Şu anda..." demiş. Müdahaleyi Gül'ün işaret ettiği gibi şu anda gerçekleştiriyorlarsa bunun en önemli sebebi içeride Esad'a karşı savaşan kitlelerin ve onların örgütü konumundaki Yerel Koordinasyon Komiteleri'nin böyle bir müdahaleye soğuk bakıyor olmalarıdır. Türkiye'de kurulan ve içerikle bağı son derece zayıf olan Suriye Ulusal Konseyi kukla hükümetini içeriye kabul ettirmek için bir süre daha uğraşacaklardır.

Bu süre zarfında Suriye devleti ile pat durumunda kalan devrimci kitlelerin dış müdahaleye, bilhassa Türkiye'nin müdahalesine, ikna edilmeye çalışılacağı ke-

sindir. Burada devrimin kendi gücüyle kat ettiği mesafenin son derece az olması ve Libya'nın başarılı bir örnek gibi sunuluyor olması devrimcileri emperyalizmle işbirliğine açık hale getirebilir. Bu Suriye'de devrimin önündeki en büyük tehlikedir, çünkü emperyalist müdahale devrimin sona ermesi demektir.

Suriye Ulusal Konseyi adındaki emperyalizm işbirlikçisi oluşumun içinde önemli ağırlığı olan Suriye Müslüman Kardeşler örgütünün başkanı İstanbul'da "Suriye halkı Batı'dan gelen bir korumadan ziyade Türkiye'den gelecek bir koruma ve müdahaleyi kabul edebilecekler." diye açıklama yaptı. Böylece Müslüman Kardeşler Suriye'de de Mısır'da da karşı-devrimci, emperyalizmin çıkarlarına tam bir ters düşmeyi göze alamayan kimliklerini açıkça ortaya koymuş oldular.

Suriye'den doğan Kürt kâbusu

Türkiye devletinin ve hükümetinin Suriye konusunda bu kadar hırçın olmasının bir nedeni de devrimin Esad rejimini yıkması halinde Ortadoğu'da Kürt halkının özgürleşme mücadelesi açısından yepyeni bir durumun ortaya çıkması olasılığı. Eğer Suriye'de rejim çökerse, ülke çözülme sürecine girebilir, ülkenin kuzeyinde Kürt halkı kendi özerk, hatta bağımsız bölgesini kurma fırsatını elde edebilir. Bunun Türk devleti için bir kâbus

senaryosu olduğu açık.

Türkiye'nin güneyindeki Kürdistan Özerk Devleti'nin batısına bu durumda yeni bir özerk, hatta bağımsız bir siyasi birim geliyor olacağı açık. Buna Türkiye'de Kürt halk kitlelerinin son bir yıl içinde, gerek seçimde, gerekse seçim dışında yaşadığı büyük canlılığı eklerseniz, Kürt sorununun patlamalı bir gelişme gösterme olasılığı yüksek.

Türkiye'nin müdahalesi emperyalizme hizmet içindir

Suriye'ye Türkiye aracılığıyla yapılacak bir müdahaleye dair yaklaşım emperyalist ülkelerin, en başta da ABD'nin ve Fransa'nın ortak yaklaşımıdır. Türkiye'yi her fırsatta AB'nin uzağında tutmak isteyen Fransa Suriye konusunun ele alınacağı AB dışişleri bakanları toplantısına Türkiye'nin özellikle davet edilmesini istemiştir. Fransa yardım malzemeleri ulaştırmak için Suriye'nin izniyle bir insani yardım koridoru açılmasını öneriyor. Suriye izin vermezse bunu zorla yapalım, diyor.

ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Philip Gordon "Türkiye Suriye konusunda sözünü tuttu. Türkiye ve ABD bu konuda birlikte çok yakından çalışıyor ve aynı hedefleri paylaşıyor." diyor. Davutoğlu ise Arap Birliği toplantısında "Libya'da, Mısır'da ne kadar bağımsız hareket ettiyse Suriye'de de öyle bir politika izliyoruz." diyerek adeta itirafta bulunuyor.

Fransa Dışişleri Bakanı Alain Juppé meslektaşı Ahmet Davutoğlu ile sürekli temasta. Bir görüşmelerinden sonra Davutoğlu "Bir iç savaş riski olduğunu söylüyorum. Bu kıyımı sonlandırmak için doğru za-

man gelmiştir." diyor. Alain Juppé ise Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyinde kuracağı bir tampon bölge konusunda "Bu Türkiye'ye kalmış bir şey ama kararın uluslararası kamuoyu ile işbirliği içinde alınması gerekir." diye Türk burjuvazisini heveslendiriyor. Sonra da Suriye'deki harekete "Olayı iç savaş boyutuna taşımayın!" diye mesaj gönderiyor.

Hem Davutoğlu hem Juppé neden bir iç savaşta bu derece çekiniyorlar sorusunun cevabı basittir. Kitlelerin silahlanarak Esad rejimini kendi güçleri ile devirmeleri, yani bir devrim ihtimalinden çok korktukları için. Emperyalizmin Türkiye aracılığıyla müdahalesi Arap devrimcileri kurtarmak için değil, devrimi söndürmek için olacaktır. Büyük ihtimalle de Esad iyice güçten düşükten, devrim daha yüksek bir kazanma şansına sahip olduktan sonra gelecektir.

Bunun nedenleri çeşitlidir. Öncelikle kimse kolay kolay hali vakti yerinde bir orduyla çarpışmak, bunun ülke içindeki psikolojik ve ekonomik bedellerini göze almaz. İkincisi Türkiye açısından bu müdahalenin en önemli nedenlerinden biri Esad'ın devrilmesinin ar-

dından Suriye Kürtleri'nin elde edebilecekleri haklardır. Türkiye güney sınırının bir uçtan bir uca Kürt siyasi birimleri ile dolmasını istememektedir. (bkz. yan sütunlarda "Suriye'den doğan Kürt kâbusu")

Dolayısıyla Erdoğan adım adım Esad rejimine dönük tehditlerini arttırmaktadır. Libya Ulusal Geçiş Konseyi Başkanı Mahmud Cibril'in Esad'a sonun Kaddafi gibi olur mesajı göndermesinden birkaç gün sonra, Tayyip Erdoğan, meclis grubunda "Çıkmış ölene kadar savaşırım diyor. Aynen senin kullandığın ifadeleri kullanan ve öldürülen Libya'nın liderine bak. Eğer topraklarına yönelik bir müdahale karşısında ölene kadar savaşmaktan behsediyorsan, insana sorarlar, İsrail'in işgal ettiği Golan Tepeleri için neden ölene kadar savaşmadın?" diyerek Esad'a "Ölürsün!" mesajı veriyor.

Erdoğan'a soruyoruz: Neden, Mavi Marmara olayında, İsrail Gazze'yi ablukaya aldığımda, yardım gemilerinde silahsız vatandaşlarının canına kıyan, Filistinli Araplara ve Lübnan halkına zulmeden İsrail ile savaşmadın da şimdi Suriye ile savaşacaksın? Emperyalizmin işini görmek için olmasın?

Türkiye'nin müdahalesi Türk sermayedarlarının çıkarını korumak içindir

Bedelli askerlik ile şimdi zenginler evlerinde yatarken, işçi ve emekçiler Türkiye'nin Orta Doğu macerasında ölüme gönderilecekler. Ama ne için savaşacaklar iyi bilmek lazım: Emperyalistlerin ve Türk kapitalistlerinin çıkarı için.

Erdoğan Afrika Kıtası Müslüman Din Adamları Zirvesi'nde "Libya'ya gelenler Libya'lı kardeşlerimizin kaşına gözüne hayran oldukları için değil, Libya'nın petrolünü sömürmek için oradadır. Ama Türkiye Libya halkı için orada." diyor. Müdahaleye baştan mesafeli görünen Türkiye'nin Libya'da geri dönüş olmadığını anlayınca çark etmesinin yatırımlarla değil kara kaş ve kara gözle ilgili olduğuna kimse inanmaz. Libya'daki Türk müteahhitlerin milyarlarca dolarlık yatırımlarından herkes haberdar. Türk Müteahhitler Birliği'nin hükümete müdahale yolunda baskı yaptığı, Gerçek sayfalarında yazıldı.

Suriye'de de benzer bir durum söz konusu. Türkiye'den Suriye'ye ihracat 2010'da 1,8 milyar dolarken 2011 beklentisi 2,1 milyar dolara

kadar çıkıyor. Suriye'den ithalat ise 2010'da 663 milyon dolar. Az buz rakamlar değil, ancak Türkiye'nin ihracat yaptığı ülkeler arasında Suriye, ancak yirmialtıncı sırada yer bulmuş. Müdahale sonrasında bu rakamlar ne olacak dersiniz? Sermayedarlar için oldukça iştah açıcı olsa gerek.

Türkiye İhracatçılar Meclisi, adeta başkanı aracılığıyla çağrı yapıyor: "Geçiş dönemi çok uzun olmaz ise Suriye'deki yatırımlarda artış bekliyoruz.", "Şu işi bir an önce çözün, sabırsızlanıyoruz." der gibi. Şu an Suriye'deki tüm yatırımlar işlemez hale gelmiş durumda. Türk firmaları üretim yapamıyor. Sınır illeri Hatay, Antep ve Urfa'daki yatırımların önemli kısmı, Suriye'deki duruma göbekten bağlı.

Güriş Holding, kurucusunun ağzından Suriye'deki durumu tamı tamına şu cümlelerle değerlendirmiş: "Suriye'nin durumuna çok üzülüyorum. Olan bitene için yanıyor. Parayla alakası yok, Suriye'yi bilen biri olarak üzülüyorum. Suriye bizim için çok önemli bir pazar.

İnşallah düzeleceğine inanıyorum. Tekrar Suriye'ye dönmek isteriz." Erdoğan'la aynı kaş göz edebiyatı ama politikacı olmadığı için bir sonraki cümlede ağzı kendi gündemine kayıveriyor: "Suriye bizim için çok önemli bir pazar." Güriş'in Suriye'de yüz milyonlarca avro değerinde, iki milyon ton kapasiteli iki çimento fabrikası olduğunu ekleyelim.

Bir diğer kapitalist Dedeman Holding Yönetim Kurulu Başkanı Murat Dedeman "Beklemedeyiz. Umarım kargaşa bitip her şey düzene girer. Ondan sonra faaliyetlerimize eskisi gibi devam ederiz." demiş. Suriye'de büyük işleri olan diğer holdingler şunlar: Arsan, Attila Doğan, Gama, İlci, Mehmet Güneş. Bu dev gibi sermayelere hükmeden kapitalistler, gerçekten "İnşallah düzelir." deyip bekleyecekler mi yoksa hükümete baskı yapıp "Çöz şu işi, bitir, gireceksek girelim, arkandayız." mı diyecekler? Tabii ki ikincisi.

Tayyip Erdoğan Libya'ya ve Suriye'ye Araplara olan dostluğunu külahımıza anlatsın!

Sungur Savran

Dürüst bir liberal aranyor

Teoriyi mistisizme götüren bütün muammalar rasyonel çözümlerini insan pratiğinde ve bu pratiğin kavranışında bulurlar. (Karl Marx, Feuerbach Üzerine Tezler)

Türkiye'de Marksizm 12 Eylül'den beri sol liberalizmle bitmek tükenmek bilmeyen bir ideolojik savaş içinde gelişmek zorunda kaldı. Çünkü liberalizm bu dönemde sadece solun bazı burjuvalaşmış tekel aydınlarının düşüncesi olmakla kalmadı. Çağın yenilgi ruh durumundan kaynaklanan büyük bir güçle ardına sayısız siyasi akımı etkisi altına aldı. Tarihi TKP, Devrimci Yol geleneğinin ana damarı, ÖDP derken Kürt hareketi de liberalizmin etkisi altına girdi. Böylece, sol siyasette herhangi bir anlamlı atılımın önkoşulu, sol liberalizmle mücadele haline geldi.

Marx'ın Feuerbach üzerine o doğurgan tezlerinden birinde söylediği gibi, bütün teorik muammalar çözümlerini pratikte bulurlar. İçine girdiğimiz yeni dönemin pratik geçişi, sol liberallerle yapmakta olduğumuz tartışmaları sona erdirmiştir. **Her konuda haklı çıkan Marksizm olmuştur.** Bunun kanıtı, bizim çeyrek yüzyıldır kendilerine eleştiri olarak hatırlattığımız şeyleri, bugün liberallerin harcı âlem hakikatler olarak her gün dile getirmeleridir. Ama henüz bir teki bile, "biz yanlış söylemişiz, Marksizme haksız yere saldırmışız" dememiştir. Bırakın böyle bir genel itiraf ve özelleştiriyi, tek tek konular üzerinde dahi yanlışını teslim eden bir sol liberale biz henüz rastlamışız değiliz. (Bunu sözlü olarak belirten, ama maalesef artık yazmayan ya da yazdığından haberdar olmadığımız tek bir dostumuz dışında.)

Oysa, tarih liberalleri çok ağır yaraladı. Hepsi, sosyalizmin çökmesine karşılık kapitalizmin "küreselleşme" diye yücelttikleri atılımının her engeli bir silindir gibi aşacağına, kapitalist üretim tarzının krizlerinin "yeni ekonomi"de ya da "bilgi toplumu"nda yeri olmadığına iman etmişlerdi. Biz ise Marksizmin araçlarını kullanarak, 1970'li yıllarda başlayan uzun genel krizin bir büyük depresyon eğilimi yarattığını ısrarla söylüyorduk. Bugün dünya kapitalizminin 1930'lu yıllardan beri en büyük krizini yaşamakta olduğu herkesin ağzına sakız oldu. Liberaller de (bazıları bize taviz vermek için hâlâ "bu kriz işini çok büyütmemek gerekir" dese de) krizi harcı âlem bir tespit haline getirdiler. Ama biri de çıkıp dürüst bir tavırla "biz yanlışız" demiyor. Sanki "esas kâhin sakallı" fikri hep savunageldikleri fikirmiş gibi davranıyorlar.

Liberaller, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) katılmasını, en azından demokrasinin tesisi açısından stratejik bir gereklilik olarak görüyorlardı. Biz onları uyarıyorduk: AB'nin (emperyalist karakteri bir yana, Türkiye'de demokrasi konusunda standartlarının çok sulandırılmış olması bir yana) gelecekte ayakta kalacağı bile kesin değilken, büyük bir krizde tek tek Avrupa ülkelerinin çıkarlarının farklılaşmasının basıncı altında dağılması bile mümkünken, nasıl bütün yumurtalarını AB sepetine koyarsınız, diye soruyorduk. Herhalde bize deli gözüyle bakıyorlardı. Şimdi AB burjuvazisinin bütün, tekrarlıyoruz bütün temsilcileri, avro'nun bir ortak para olarak çökmesi olasılığının AB'yi de dağılmaya götürüp götürmeyeceğini konuşuyorlar. Biz sadece Marksist emperyalizm teorisini AB'ye uyguluyorduk. Geleceği öngörmeyi sağlayan oydu. Liberaller de bugün AB'nin geleceğinin kuşkulu olduğunu biliyorlar. Ama "biz yanlışız" diyenine rastlamadık

Liberaller, sadece demokrasiyi (ve Kürt sorununun çözümünü) değil, işçi haklarını da AB'den bekliyorlardı. Biz ise tek tek AB üyesi ülkelerin işçi sınıfının tarihi kazanımları ne olursa olsun, AB'nin kendisinin neoliberal temellerde kurulduğunu, işçi sınıfının mevzilerini teker teker elinden aldığını belirtiyor, daha da ileri giderek AB'nin Avrupa kıtasının IMF'si olduğunu belirtiyorduk. Şimdi İrlanda, Portekiz, İspanya ve İtalya'daki kemer sıkma politikaları kimin haklı olduğunu ortaya koyuyor. Ama en önemlisi, Yunanistan'da işçi sınıfına karşı açılan düpedüz savaşta IMF ve AB aynı safta yer alıyorlar. Liberaller bunu görüyor. Ama biri bile ağzını açıp, "yanlışız" demiyor.

Türkiye politikasının sol liberal tespit ve taktiklerde yarattığı travmadan hiç söz etmiyoruz. Gerekirse onları da tartışırız. Şimdilik ideolojik düzeyde kalalım. Onlar için tartışmalı konulara, mesela Arap devrimine girmiyoruz. Onların teslim ettiği hakikatlerle sınırlıyoruz kendimizi. Umutsuzca aranyoruz. Hiç olmazsa tek bir dürüst liberal yok mu bahtı kara maderinin onurunu kurtaracak?

Dilek Pir

Krizde en iyi yatırım sınıf mücadelesi

Kasım ayında Finansbank'ta çalışıyor olmanız, telefonunuz her çaldığında yüreğiniz ağzınıza gelirdi. Çünkü sadece birkaç hafta içinde 500'e yakın Finansbank çalışanı telefonunu açtığı anda ertesi gün işe gelmemelerini söyleyen bir sesle karşılaştı. Bazıları ise, "bir daha iş bulamama" tehdidi ile istifaya zorlandı. Önümüzdeki senenin ilk aylarına kadar işten çıkarmaların devam edeceği, sayının 1000'i bulacağı da banka çalışanlarının kulağına kaçırılmış durumda. Sesinizi çıkarmayın, işten çıkarılan arkadaşlarınıza sahip çıkmaya kalkmayın ki sıra size de gelmesin demek istiyorlar herhalde.

Ekonomik krizin kısa bir süre içinde Türkiye'yi de vuracağını söylemekten dilimizde tüy bitmişti. Bakın işte kriz daha Türkiye'yi bütünüyle etkisi altına almadan Avrupa'daki krizin etkisiyle krizin faturasını ödemeye başladık bile. Finansbank'ın hisselerinin yüzde 77,22'sinin sahibi Yunanistan'ın en büyük bankası olan Yunanistan Ulusal Bankası (NGB). Belli ki iflas bayrağını çoktan çekmiş, ekonomik krizin pençesinde boğuşan Yunanistan'da, NGB krizden çıkış için faturayı kendi ülkesindeki emekçilere olduğu kadar Finansbank çalışanlarına kesmeyi uygun bulmuş. Sermaye krizin faturasını emekçilere ödetmek için ulusal sınırları tanımıyor. İki halkın birbirine düşman belletilmesinin hâkim sınıfların çıkarları doğrultusunda ileri sürüldüğünü, sermayenin kendi çıkarlarını, her iki tarafın emekçilerine karşı savunmak için ittifak yapabildiğini zaten biliyoruz. Onların kurduğu bu birliğe karşı Ege'nin iki yakasında işçilerin birliğini sağlamak, verilecek en güçlü cevap olurdu.

Avrupa'yı saran krizin etkisi bu olursa, bu toprakları kasıp kavurmaya başladığında ne olacak? Bu sorunun cevabının kitlesel işten çıkarmaların artması olacağı daha önceki krizlerin deneyimleri ile sabit. Bu krizi en az zararlı atlatabilmek ve faturasını işçi sınıfının omuzlarına yıkabilmek için sermaye boş durmuyor. Uzun süredir burjuvazinin gündeminde olan, 2011'in ikinci yarısında ise daha sıcak bir gündem olarak öne çıkarılan kıdem tazminatına yönelik saldırıların püskürtülmesi, kitlesel işten çıkarmalara karşı işçi sınıfının iş güvencesini savunma anlamındaki neredeyse son kozu. Henüz bu kozu kaybetmemişken bile işsizlikle karşı karşıya kaldığımız göre, kaybettiğimiz durumda kitlesel işten çıkarmaların sermaye için ne kadar kolaylaşacağı ortada. Bugün kıdem tazminatı ödemekten kurtulmak için işten çıkarmak yerine istifaya zorladığı işçiyi, yarın bir dakika düşünmeden kapının önüne koyma lüksüne sahip olacak.

Banka ve finans sektörü çalışanlarının günlük hayatlarında karşılaştıkları kişilerden en fazla duydukları soru, neye yatırım yapmak gerektiği üzerinedir. Tabii bugünlerde buna bir de "sizin bankadan kredi kartı borcum vardı, ona bir şey yapmak mümkün olur mu?" ya da "sizin krediler uygun mu, kolay veriliyor mu?" gibi sorular da kaçınılmaz olarak ekleniyor. Hasbelkader kenarda köşede üç beş kuruş parası olanların, büyük yatırımcılar gibi hangi yatırım araçlarının iyi kazanç sağlayacağı üzerine kafa yormasının beyhudeliği bir yana, bugün banka çalışanlarından fabrika işçilerine, plazalardaki büro emekçilerinden merdivenaltı atölyelerde çalışan işçilere herkesin krize karşı yapacağı en anlamlı yatırım örgütlenmektir.

Savranoğlu işçileri direnişi meclise taşıyor

Referandum öncesinde Başbakan Erdoğan'ın, işçilerin isterlerse iki sendikaya üye olabileceklerine dair verdiği komik sözler hatırlandığında bırakalım iki sendikayı, tek bir sendikaya üye oldukları için başlarına gelmedik kalmayan Savranoğlu-Kampana Deri İşçilerinin mücadelesi kararlılıkla sürüyor.

İşçiler 23 Kasım 2011 günü sorunu meclise taşıyarak, Emek Demokrasi ve Özgürlük Bloku Milletvekili Levent Tüzel ile birlikte basın açıklaması yaptı. Deri-İş Genel Başkanı Musa Servi yaptığı konuşmada, işçilerin sendikalaşmak istedikleri için işten çıkarıldıklarını hatırlatarak, "İşverenler kesinlikle kural dışı ve kayıt dışı çalıştırmak istiyor. İşçiler sendikalı olduğunda kayıt dışı çalıştıramazlar. Buradan Meclis'i göreve çağırıyoruz. Tek çözüm, örgütlenmenin önündeki yasal engellerin kaldırılmasıdır. Sendikalaşmanın önündeki engeller kalkarsa kayıt dışı çalışma da ortadan kalkar. Sendikalı çalıştırma teşvik edilmelidir." dedi.

Bilindiği gibi, yıllarca işçileri köle gibi çalıştırmaya alışmış olan işveren, sendikalaştıkları için işçilerini sokağa attı. Yıllarca çevreye ve doğaya zarar verdi. Menemen ve İzmir halkını zehirledi. İşçileri ailelerinden ve çocuklarından ayırarak İstanbul'a sürgün etti. Ama işçiler yılmadı ve hâlâ direniyor. İşçiler, işveren sendikayı tanıyana ve işten attığı işçileri geri alana kadar mücadeleyi sürdüreceklerini, mücadelelerinin hem hak hem de çevre mücadelesi olduğunu ifade ediyorlar. Ayrıca duyarlı tüm kesimleri

birleşmeye ve mücadelelerine destek olmaya çağırıyorlar.

Uluslararası Tekstil, Hazır Giyim ve Deri İşçileri Federasyonu (ITGLWF) ise Türkiye'den üyesi olan Deri-İş'in talebi üzerine soruna müdahil oldu. Küresel Sendika Federasyonu'nun Genel Sekreteri Klaus Priegnitz Türkiye'ye gelerek Deri-İş'in yönetimiyle görüştü ve sendikada örgütlenme hakkını kullanmak isteyen ama baskı gören veya işten atılan işçilerin dahil olduğu iki meseleye değindi. "Sendika üzerinde çeşitli baskılar kurarak, işçilere yönelik yükümlülüklerini yerine getirmeyerek ve üretim yerini değiştirerek işçilerin ve sendikanın mücadeleden vazgeçmesini uman bir işveren vardır. Ancak işverenlerin anla-

ması gereken mesaj şudur ki, sendikalar önlerine hangi koşullar veya engeller çıkarılırsa çıkarılsın örgütlenme çalışmalarına ve üyelerinin haklarını korumak için mücadeleye devam edeceklerdir." şeklinde açıklama yapan Genel Sekreter Priegnitz Deri-İş'e desteklerinin süreceğini açıkladı.

İşçilerin bu kararlı direnişi Devrimci İşçi Partisi'nin de aralarında bulunduğu çeşitli siyasi yapılar ile Çağdaş Hukukçular Derneği, Menemen Emek ve Çevre Platformu gibi kitle örgütlerinin de desteğini aldı. Bu desteği daha da büyütmek için Aralık ayında bir dayanışma gecesi ve konser düzenlenmesi planlanıyor.

Adana'da Mersin liman işçileriyle dayanışma etkinliği

Adana İnşaat Mühendisleri Odası'nın toplantı salonunda yapılan "Dünya Ekonomik Krizi ve İşçi Sınıfı Hareketleri" başlıklı, yoldaşımız Şiar Rışvanoğlu'nun yöneticiliğini yaptığı söyleşiye DİP genel başkanı yoldaşımız Sungur Savran, emekli öğretim üyesi, iktisatçı Dr. Ali Kotan ve Liman işçilerinin temsilcisi Zeki Aytış katıldı.

Mersinli yoldaşlarımızın hazırlamış olduğu liman işçilerinin mücadele serüvenini anlatan slayt gösterisi ile başlayan etkinlikte; Dr. Ali Kotan yaptığı konuşmada özellikle Türkiye'de yaklaşmakta olan krize vurgu yaparak, artık ciddi bir alternatif düşünmenin zamanının geldi-

ğini, bu alternatifin ise ancak işçi sınıfı eksenli sosyalist, Marksist bir modelle olabileceğini belirtti. Ardından söz alan liman işçilerinin sözcüsü Zeki Aytış, yaşadıkları mücadele deneyimini çeşitli boyutları ile aktararak, sadece patronlara değil, sendika bürokrasisine karşı da savaşmış olduklarını ama yılmadıklarını ve bundan böyle de yılmayacaklarını söyledi. Aytış, limanda bütün işçileri kapsayan, birleştiren bir işçi komitesi kurmak gibi bir hayalinin olduğunu söyleyerek sözlerini tamamladı.

Son olarak konuşan yoldaşımız Sungur Savran her zamanki sade, coşkulu ve her işçinin anlayabileceği açıklıktaki

konuşmasında hem dünya ekonomik krizinin ve Arap Devrimi başta olmak üzere sosyal patlamaların çok genel bir portresini ortaya koydu, hem de kurtuluşun ancak işçi sınıfının öncülüğünde olabileceğini altını çizdi. Yoldaşımız, özel olarak yaşadığımız coğrafya için ise zaferin ancak büyük direniş gösteren Kürt kitlelerinin mücadelesi ile Türkiye işçi sınıfının mücadelesinin birleştirilmesi yoluyla mümkün olabileceğini söyledi. Savran, liman işçisi Zeki yoldaşın konuşmasına nazire yaparak "Benim de hayalim bütün işçilerin devrimci bir işçi partisi ile mücadeleye katılmaları" sözleriyle işçileri partiye davet ederek konuşmasını bitirdi. Devam eden bölümde ise konuşmacılar, izleyicilerin oldukça renkli ve çok sayıdaki sorusunu cevaplandırdı.

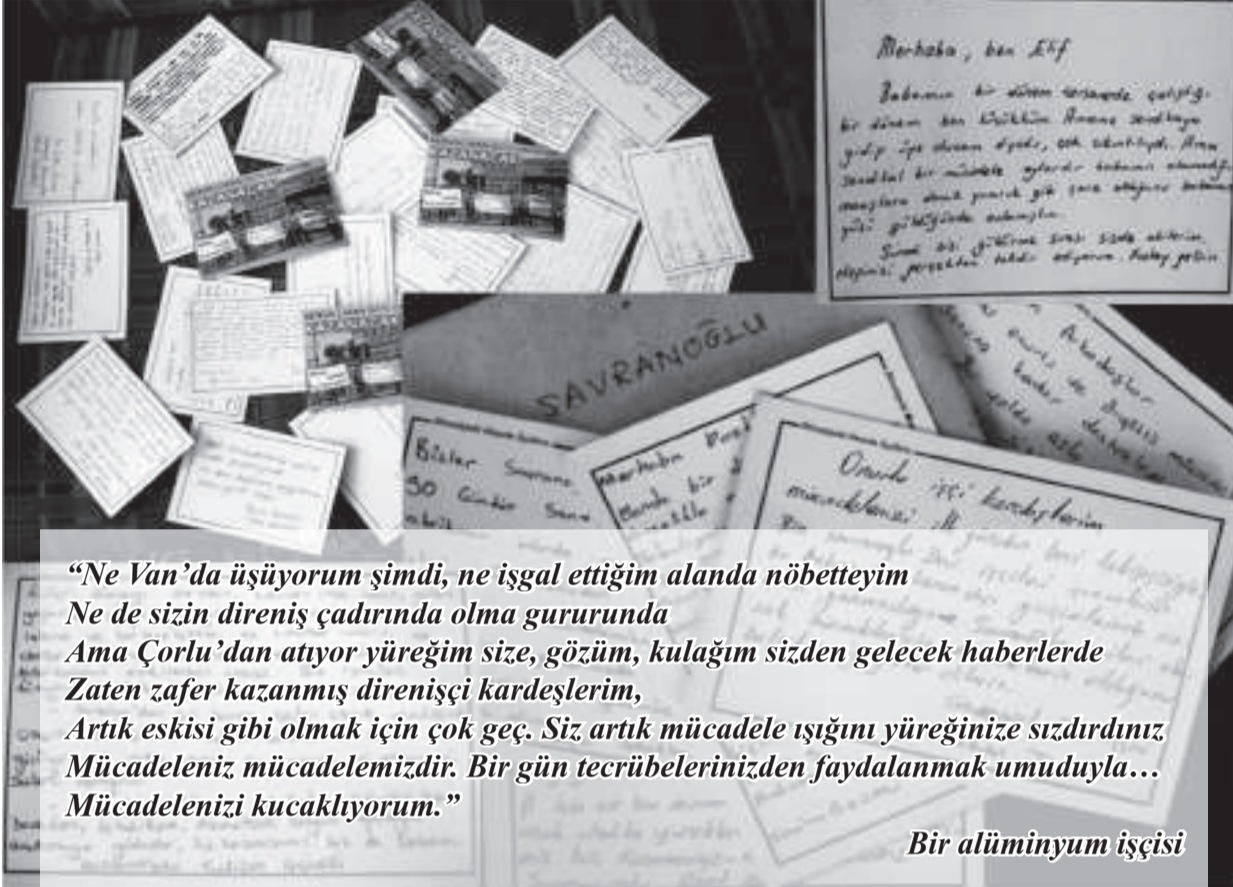
Etkinlik Hasan yoldaşımızın gitarıyla ve güzel sesiyle söylediği Türkçe/Kürtçe işçi marşı ve şarkılarla devam etti.

Etkinlik, nihayet liman işçisi Zeki, Serdar, Enver ve Kadir yoldaşlarımızın sahneye çağrılarak katılımcılar tarafından coşkuyla alkışlanması ile sona ererken, salon şu iki sloganla inliyordu: "Liman İşçisi Yalnız Değildir!" ve "Liman İşçisi Direnişin Simgesi!"

Savranoğlu işçilerinden

Mersin liman işçilerine mektup var!

Devrimci İşçi Partisi olarak, bir ay boyunca yürüttüğümüz kampanyada liman işçileri ile dayanışma kartlarını sadece satmadık, ulaştığımız kişilerden kartlara dayanışma mesajlarını da yazmalarını istedik. Böylece işçilere moral açıdan da destek olacak bir faaliyet yürütüldü. Hem liman işçilerinin mücadelesini anlatmış, hem de ilk ağızdan yüzlerce dayanışma mesajını işçilere taşımış olduk.

**“Ne Van’da üşüyorum şimdi, ne işgal ettiğim alanda nöbetteyim
Ne de sizin direniş çadırında olma gururunda
Ama Çorlu’dan atıyor yüreğim size, gözüm, kulağım sizden gelecek haberlerde
Zaten zafer kazanmış direnişçi kardeşlerim,
Artık eskisi gibi olmak için çok geç. Siz artık mücadele ışığını yüreğinize sızdırdınız.
Mücadeleniz mücadelemizdir. Bir gün tecrübelerinizden faydalanmak umuduyla...
Mücadelenizi kucaklıyorum.”**

Bir alüminyum işçisi

Bu satırlar, Devrimci İşçi Partisi’nin İstanbul’dan Antalya’ya, İzmir’den Ankara ve Konya’ya farklı şehirlerde Mersin liman işçileri ile dayanışma amacıyla yürüttüğü kampanya sonucunda liman işçilerine ulaştırdığı dayanışma mesajlarından sadece birisi. Bunun gibi yüzlerce mesaj 19 Kasım Cumartesi günü Mersin liman işçilerine farklı illerden temsilci olarak gelen DİP militanları tarafından iletildi.

Genellikle işçi grevleri ve direnişleri ile dayanışma amacıyla kart, kalem, anahtarlık gibi malzemeler bastırılır, bunların satışıyla ve yapılan bağışlarla toplanan para da dayanışma amacıyla işçilere ulaştırılır. Devrimci İşçi Partisi olarak, dayanışma kampanyasını bu kez farklı bir biçimde kurgulayarak, liman işçileri ile dayanışma kartlarını sadece satmak yerine, ulaştığımız kişilerden bu kartlara dayanışma duygularını da yazmalarını istedik. Böylece sadece para vermek yerine, direnişteki işçilere moral açıdan da çok büyük destek olacak bir faaliyet yürütüldü. Kamu emek-

çilerinden turizm işçilerine, metal işçilerinden aydınlara, belediye işçilerinden çeşitli sendika ve siyasi kurumlara giderek hem kampanya üzerinden Mersin liman işçilerinin mücadelesini anlatmış olduk, hem de bu kesimlerin dayanışma mesajlarını direnişteki işçilere taşıdık.

DİP militanları çeşitli şehirlerden gelen kartlardan bazılarına ziyaret sırasında işçilere okudular. Sınıf dayanışmasının en sıcak hissedildiği mesajlar yine kilometrelerce uzakta birbirini hiç görmeyen, tanımayan işçiler tarafından yazılmıştı. Bazı mesajların ardından alkışlar yükseldi.

Gönderilen kartlar arasında belki de en anlamlısı kendileri de 100 günü aşkın bir süredir direnişlerini sürdüren Savranoğlu işçilerinin mesajları idi. Savranoğlu işçilerinin tümü isimlerini bir karta yazmış, bazı işçiler de ayrı ayrı dayanışma mesajları yollamışlardı. Liman işçileri de kendilerine büyük moral veren dayanışma mesajlarını karşılıksız bırakmadılar. Sadece Savranoğlu’ndaki değil, metal ve turizm sektöründe çalışan sınıf kar-

deşlerine dayanışma duygularını içeren kartlar yazarak DİP militanları aracılığıyla gönderdiler.

DİP militanları 121. gününde olan direniş çadırında geçirdikleri uzun saatlerde mücadelenin nasıl kazanabileceği üzerine işçilerle sohbet ettiler. Havanın kararmaya başladığı saatlerde çadırda bulunan hemen herkes ateş başında bir araya gelirken hep birlikte şarkılar söylendi, halaylar çekildi. Geçen yıl limanda işçilerin kazandığı Akansel direnişi sırasında işçiler tarafından yazılan şarkılar söylendiğinde günün belki de en coşkulu anları yaşandı, halaylar çekildi.

DİP militanları sınıf dayanışmasının mücadeleyi büyütme ve mücadeleye moral taşıma açısından önemini liman işçileriyle birlikte yaşamının coşkusuyla, geldikleri şehirlere taşımalarının heyecanı ile ayrılırken, güneş yerini adını bilmedikleri, yüzünü görmedikleri, sesini bile duymadıkları işçilerin gösterdiği dayanışmanın sıcaklığına bırakmıştı.

Turizmde sınıf mücadelesi

Turizmde sınıf mücadelesine yeni bir soluk geldi. Devrimci Turizm İşçileri Sendikası, kuruluşunu tamamladı ve ilk genel kurulunu yaptı. Genel Kurul, 19-20 Kasım tarihlerinde sendikanın genel merkezinin bulunduğu Antalya’da yapıldı. Birinci gün, tüzük değişikliği yapıldı ve sendika DİSK’e üye olma kararı aldı. Genel kurulun ikinci gün gündemi ise disiplin, denetleme ve yönetim kurullarının

seçimiydi. Yönetim kuruluna tek liste aday oldu. Mustafa Yahyaoğlu başkanlığındaki liste oy birliğiyle seçildi.

Türkiye genelinde işçi sayısı ve yaygınlık bakımında önemli sektörlerden birisi olan turizm sektöründe, çalışanların en çok yoğunlaştığı yerlerden birisi olan Antalya’da ciddi bir örgütlülük bulunmuyor. Turizm işçilerinin kitle-sel örgütü olmayı önüne bir hedef

olarak koyan Dev-Turizm-İş’in attığı bu adım önemlidir.

Bunun yanında DİP’li turizm işçilerinin öncülüğünde çıkarılan “Turizm İşçilerinin Sesi” bültenin faaliyeti de devam ediyor. Aralık ayında yeni sayısı çıkan bülten, “İşten Çıkarmalar ve Ücretsiz İzinler Kader Değil” başlığıyla turizm sezonunun bitmesiyle kapının önüne konacak binlerce turizm işçisine mücadele çağrısı yapıyor.

Şiar Rişvanoğlu

Ve liman ve mücadele ve özgürlük ve zafer Ve Serdar ve Enver ve Kadir ve Murat ve Ömer

Bazen bir söz, bazen birkaç kelime, bazen bir cümle ciltler dolusu kitaptan çok daha fazla, çok daha derin anlamlar taşıyabiliyor. Tıpkı bir jest, bir mimik, bir yüz, el ya da vücut hareketi gibi. Bu gerçeği henüz küçük bir çocuk iken fark etmişim. İlerleyen yaşlarımda nice olaylarda, nice karelerde, nice sahnelerde yeniden, yeniden yaşadım bu gerçekliği kimi zaman çok sarsıcı biçimlerde.

İşte o en sarsıcı anlardan ikisini, bir kez daha Liman işçisi kardeşlerimin sayesinde yaşadım. Birincisi, birkaç kelime: Ömer’in, gazetemizin geçen sayısında yayımlanan yazısında/mektubunda kullandığı üç kelime: **“Özgürlüğe giden yol”**

Ömer o yazıda, yaşadıkları süreci, hem işçi sınıfının bir bireyi olarak, hem direnişçi kolektifin bir parçası olarak, hem aynı zamanda diğer (direnmeyen) işçilerin arkadaşı olarak o kadar net ve çarpıcı bir biçimde ifade etmiş ki, başka söze gerek bırakmıyor. Ama bu üç kelimenin o yazıdan, o yazının sahibinden, diğer direnişçi işçilerden, Mersin Limanı’ndan, Mersin’den, Türkiye’den de öte büyük, derin bir anlamı var. **Ömer işçi sınıfının mücadelesinin kendisini, o mücadele ister direniş olsun, ister grev olsun, ister fabrika/işyeri işgali olsun, hangi biçimde olursa olsun bir özgürlük yolu olarak tanımlıyor.** Bundan daha veciz, daha net, daha çarpıcı, daha sarsıcı bir ifade olabilir mi?

İkincisi ise, 27 Kasım’da Adana’da onlar için yapmış olduğumuz dayanışma etkinliğinde bizimle birlikte olan Zeki, Serdar, Enver ve Kadir’in onları katılımcıların karşısına, sahneye çağırdığımızda yüzlerindeki mütebessim ve muzaffer ifade. Bu ifadenin benzerini diğer işçi kardeşlerimizin yüzünde de; eylem çadırında olsun, Mersin’de düzenlenen etkinlikte olsun birkaç kez yakalamıştım. Ama bu seferinde, biraz da ne kadar yakın da olsa başka bir şehirde olmanın, bambaşka ama çoğu onlara ve mücadelesine hayran hayran bakan yüzlerle, gözlerle karşılaşmış olmanın verdiği şaşkınlık ve memnuniyetin de izi vardı. İşte dedim içimden ve dışımdan da diğer katılımcılarla paylaşarak **“Zafer budur!”**

Mersin liman işçileri zaferi kazanmıştır. Eylemlerinin sonucu ne olursa olsun, direnişleriyle, kararlılıklarıyla, tevazularıyla, dostluklarıyla, içtenlikleriyle sadece Mersin limanındaki işçilere değil, İskenderun, İzmir, Trabzon’dakilere de, Pire, Manchester, Halifax, Beyrut, Süveyş limanındakilere de. Sadece liman işçilerine değil dünyanın her yerinde sınıf gücüyle, alinteriyle bütün güzellikleri yaratan, şimdilik sınıf kardeşlerinin yanında saf tutmasalar da, yarın, öbür gün tutacak, elbet bir gün kendi iktidarlarını kuracak olan dünyanın bütün işçilerine!

Bana, bize bir kez daha yaşattıkları bu duygu, verdikleri bu ders için ne kadar teşekkür etsem, etsek azdır. Onlar çoğunlukla bana **“hocam”** diye hitap ediyor. **Oysa sadece benim değil, hepimizin hocası, ustası, umudu, yarını onlar. Hepimizin geleceği, “yarın yanağından gayri her yerde, her şeyde hep beraber” olacağımız dünyanın kurucusu onlar!**

Zeki’yi, Serdar’ı, Enver’i, Kadir’i, Murat’ı ve Ömer’i ve diğer 29 yoldaşımızı, dostumuzu, kardeşimizi, Pierre-Jean de Béranger’in sanki yıllar yıllar öncesinden kendileri için yazmış olduğu şiirle selâmlıyorum, selâmlıyorum:

*“Yolum düşerse kıyıya bir gün
Ve maviliklerini enginin seyre dalarsan
Dalgalara göğüs germiş olanları hatırla
Selâmla, yüreğin sevgi dolu
Çünkü onlar fırtınayla çarpıştılar
Eşit olmayan savaşta
Ve dipsizliğinde enginin yitip gitmeden
Sana liman gösterdiler uzakta.”*

Selâm olsun! Patronundan, sarı sendikacısına, hainine, ikiyüzlüsüne, Ahmet Arif’in deyişiyle **“engereklere, çıyanlara, aşımıza, ekmeğimize el koyanlara”**, her türlü engele rağmen **“özgürlüğe giden yol”**’da yürümeyi tercih edenlere, **“hürriyeti yazan ellere, diken ellere”**, özgürlüğün meşalesini bugünden yakan, zaferin tacını bugünden örenlere SELAM!

“Ya paranı, ya canını yasası”na ve profesyonel orduya hayır!

“Bedelli askerlik yasası”nın Türkiye gibi işsizliğin ve gelir dağılımdaki uçurumun kronikleştiği, savaşın can almaya devam ettiği, çatışmanın uzağında askerliğini yapanların ise canının çıkartıldığı bir ülkede taşıdığı anlam son derece açıktır. Devlet bu yasayla 30 yaşını doldurmuş kişileri 30 bin Lira karşılığında askerlikten muaf tutarak, “ya paranı ya canını” demiştir.

“Ya paranı, ya canını” yasası “bedelli” kelimesi telaffuz edilmez bankaları harekete geçirmiş ve yasal tefeciler fırsatı kaçırmayarak “bedelli kredileri”ni çok önceden hazır edip müşterilerine sunmuştur. Bu, insan canının diyetini taksitle ödettiren kapitalist sistemin çürümüşlüğüne en çarpıcı örneklerinden biridir.

Devrimci İşçi Partisi, en başta yaratılan adaletsizlik dolayısıyla bu yasaya karşıdır. Bedelli denen uygulamaya bütünüyle işçi ve köylü çocuklarının, işsizlerin ve yoksulların aleyhine bir ayrımcılık yasasıdır. Paran yoksa devletin Kürt savaşında ya da Ortadoğu maceralarında ölmeye; paran varsa keyif kekâ! Türkiye burjuvazisi kendi kirli işlerini yapmak için hep işçi-köylü çocuklarını harcadı. Onlar en tehlikeli görevlere verilirken, patronların, kodamanların, politikacıların çocukları Antalya sahillerinde kaçamak yapıyordu. Şimdi bunu tamamen yasaya bağlayarak bütün dünyaya ilan ediyorlar: “ya paranı, ya canını”!

Ancak itirazımızın gerekçesi bununla sı-

nırlı değildir. “Ya paranı, ya canını” yasası sadece bir başlangıçtır ve buz dağının görünen yüzüdür. Bu yasa ordunun profesyonelleştirilmesi yolunda atılmış bir adım olarak değerlendirilmelidir. Devrimci İşçi Partisi orduyu işçi ve emekçilerin tabanını oluşturduğu bir yapıdan, paralı askerlerden oluşan bir savaş makinesine dönüştürecek olan profesyonel orduya karşıdır.

Vicdani ret hakkının, zorunlu askerliğin kaldırılmasının gündeme getirilip tartışılması profesyonel ordunun reklam ve halkla ilişkiler çalışmalarıdır. Sürekli olarak, zorunlu askerliğin dünyada artık neredeyse kalmadığı, NATO ve AB bünyesindeki ülkelerden sadece birkaç tanesinde zorunlu askerliğin olduğu, “uygar” ve “demokratik” ülkelerin profesyonel ordular kurmuş olduğu vaaz edilip duruluyor.

Tüm bunlar profesyonel orduya yapılan makyajlardır. O sözde “uygar” ve “demokratik” ülkelerin, mesela ABD’nin, Britanya’nın, Fransa’nın, Almanya’nın, Avustralya’nın Hollanda’nın, İtalya’nın ve diğerlerinin profesyonel askerlerinin Afganistan’dan Irak’a, Yugoslavya’dan Libya’ya nasıl uygarca ve demokratik biçimde kan döktüklerini hatırlamak bile bu makyajı düşürmeye yeter.

Emperyalizmin sürekli savaşında yeterince rol alamadığını düşünen ve yağmadan pay kapma peşinde olan Türkiye hâkim sınıfları

da bu amaçlarını gerçekleştirmek için orduyu profesyonelleştirmek istemektedir. Türkiye’de profesyonel orduyu övme yarışının, Kürt sorununda askeri çözümün çıkmaza girdiği, İran’a yönelik emperyalist ve Siyonist tehdidin yükseldiği, Türkiye’nin adım adım Suriye’ye (tamamen emperyalizmin çıkarları doğrultusunda) müdahale yapma hazırlıklarının yoğunlaştığı bir döneme denk gelmesi anlamlıdır.

Hakim sınıflar Kürt sorununda tam bir ikiyüzlülük içinde hareket etmektedir. Bir yandan savaş ve tüm gerçekliğiyle ortada duran Kürt sorununu inkâr ederken, diğer taraftan savaşan tarafla masaya oturmakta, ateşkes için araçlar göndermektedir. Basına sızan hükümet-PKK görüşmelerinde savaşın iki tarafı olarak masaya oturduğu açıkça görülmektedir. Bugün Kürt sorununun siyasi çözümünün önünde emperyalizmin ve Türkiye hakim sınıflarının çıkarları yatmaktadır. Bu gerçek çoktan açığa çıkmıştır. Asker ailelerinden yükselen feryatlara kulak tıkayanlar, haklı olarak sorulan “Neden sadece yoksulların çocukları ölüyor?” sorusuna yanıt veremeyenler, halkın tepkisinden kaçış yolunu profesyonel orduda görmekte-dir.

Irak savaşının deneyimi geniş emekçi kitlelerinin hafızasında tazeliğini korumaktadır ve Erdoğan’ın emperyalizmle işbirliği içindeki yayılcı planlarını halka kolaylıkla kabul ettirmesi beklenemez. Bu yüzden Erdoğan’ın öncülüğünde hakim sınıflar ve bu arada

TSK’nın kendisi, emekçi çocuklarının saflarını doldurduğu bir ordu yerine paralı askerlere dayanan bir orduyu, iç ve dış seferler için örgütlenmiş modern bir yeniçeri ordusunu tercih etmektedir.

Devrimci İşçi Partisi çok net olarak Kürt sorununun ulusların ve dillerin tam eşitliği temelinde siyasi çözümünden yanadır. Devrimci İşçi Partisi, emperyalizmin ve Siyonizmin saldırganlığı karşısında İran’ın yanındadır, Esad’ın burjuva diktatörlüğüne karşı ayaklanan kitlelerin mücadelesini desteklerken Suriye devrimini yozlaştıracak, emperyalizme tâbi kılacak ve Libya’laştıracak olan bir dış askeri müdahaleye, en başta da Türkiye’nin müdahalesine karşıdır.

Devrimci İşçi Partisi bu temelde işçi sınıfını, gençliği ve solu “ya paranı ya canını” yasasına ve profesyonel orduya karşı çıkmaya çağırılmaktadır. Bugün birbirine düşman edilme-ye çalışılan, namlularını birbirine doğrultmuş olan tüm milletlerden emekçi halkın çocukları çıkarlarının ortak olduğunun bilincine vardığında kardeşliğin mimarları olacaktır. Devrimci İşçi Partisi kardeşliğin yolunun liberal ya da pasifist fikir tartışmalarından değil, işçi sınıfının ve emekçilerin bağrında gelişecek olan enternasyonalist ve anti-emperyalist bilinçten geçtiğini vurgulamakta ve mücadelesini bu temelde sürdürmektedir.

Bedelli vesilesiyle Marksizm ve pasifizm

“Silah elde etmeye ve bunların kullanılmasını öğrenmeye çalışmayan ezilen bir sınıf, köle muamalesi görmeyi hakeder.”
(Lenin, Sosyalizm ve Savaş)

“Ya paranı, ya canını” yasası ile birlikte sosyalistlerin askerlikle ilgili nasıl bir tutum olması gerektiği sorunu ön plana çıkmış oldu. Devrimci İşçi Partisi bu konudaki tavrını bir bildiriyle ortaya koydu. DİP “Ya paranı, ya canını” yasasına ve profesyonel orduya ikirciksiz biçimde karşıya çıkıyor.

Sınıf çelişkisini derinleştirmek

Hakim sınıflar bedelli askerlik yasasıyla yoksul halka “ya paranı, ya canını” derken, sosyalist bir partinin tavırsız ve tarafsız kalması olanaksızdır. Proletarya ve burjuvazi arasındaki çelişkiyi apaçık ortaya seren bir uygulama karşısında bu çelişkiyi derinleştirecek bir ajitasyon ve propaganda gerekir. Geniş yığınlar ancak bu şekilde beyinlerini tutsak eden şovenist ve milliyetçi propagandadan uzaklaştırılabilir. Emekçi gençleri savaşa gönderenlerin, kardeşleriyle karşı karşıya getirenlerin ikiyüzlülüğü ancak bu şekilde teşhir edilebilir. Bu koşullarda “Askere gitme!” çağrısı yapmak sınıf çelişkisini söndürmekten başka bir işe yaramaz. Bu çağrılarını iyi niyetle yapılması sonucu değiştirmez. Biz Marksistler iyi dileklerin değil işçi ve emekçi kitlelerin gücüne güveniyoruz.

Askerlik meselesinde pasifizm ve Marksizm

DİP’in tutumu, her türlü savaşa, şiddete ve dolayısıyla da orduya karşı çıkan pasifizmden ve günümüzde profesyonel orduyu savunan liberalizmden kesin bir şekilde ayrılıyor. Ne yazık ki pasifizmin ve liberalizmin

etkisi altındaki sol ve sosyalist hareket içinde benzer bir konumu savunan pek yok. Vicdani ret hakkıyla birlikte zorunlu askerliğin kaldırılmasını savunanlar, açıkça söylemeseler de profesyonel orduya savunmuş oluyorlar ve sosyalizmin metotlarını burjuva demokratiğine kurban ediyorlar.

Halbuki profesyonel orduya karşı çıkmak, devrimci politikanın merkezinde olmalıdır. Emperyalist ülkelerin profesyonel orduları seçmeleri bir uygarlık belirtisi olarak sunulmaktadır. Ancak tam tersine bu, söz konusu ülkelerin barbarlıklarına delalettir. Yugoslavya’dan Afganistan’a, Irak’tan Libya’ya bu profesyonel orduların nasıl profesyonelce kan döktüklerine tüm dünya halkları şahittir. ABD’nin Irak’ta kullandığı paralı askerlerin nasıl hunharca cinayetler işlediğini duymayan kalmamıştır. Çünkü bu askerler paralı katillerden farksızdır. Oysa vatandaş ordusu, toplumun en yoksul sınıflarından oluşur. Bu insanlar meslekten asker de değildir, hayatlarını askerlikle de kazanmamaktadırlar. Dolayısıyla, bir gün yapılanlara isyan edebilirler.

Bugünkü sistemde geçerli olan vatandaş ordusu, işçi ve köylü yığınlarını zorunlu askerlik hizmeti temelinde silah altına almaya dayanır. Profesyonel ordu ise paralı askerlere dayanır. İkisi de kapitalizm koşullarında burjuva ordusudur. İkisi de hiyerarşi ve disipline dayalıdır. İkisi de devletin resmi ideolojisini askere aldığı kişilere dayatır. Aralarındaki temel fark vatandaş ordusunun halkın bağrındaki sınıf çelişkilerini daha dolaysız biçimde ordu içine taşımasıdır. Profesyonel orduda ise paralı askerlikle bu çelişkilerin yumuşatılmasıdır.

Bu fark sosyalistler açısından es geçilebilir bir fark değildir. Paralı asker tarih boyunca

en acımasız asker olmuştur. Ekmeğini “öldürme sanatı”ndan kazandığı için efendilerine hep en iyi hizmeti vermek ister. Bu yüzden emperyalistler ve kapitalistler en kirli savaşlarında paralı/profesyonel askerlerin sadakatine güvenebilirler. Oysa işçilerden ve köylülerden oluşan bir ordu her zaman “yeter artık!” diyebilir, silahını ezilene karşı kullanmadığı gibi kendi devletine karşı isyan da edebilir.

Vicdani ret

Vicdani ret sorununu devrimci Marksistler birkaç düzeyde ele alırlar. İlk düzeyde, tarihsel bir kategori olarak vicdani ret karşısında ilkesel tutum söz konusudur. Çeşitli dini toplulukların veya bugün çeşitli duyarlılığa sahip insanların askerlikten ve silahtan kesin olarak uzak durmak istemesini saygıyla karşılamak mümkündür. Onlara zorla silahlandırmak anlamsızdır. Ama unutmamak gerekir ki, vicdani ret diyen, sadece kendi inanç topluluğu veya daha da dar olarak şahsı hakkında konuşmaktadır. Vicdani ret, ancak genel kuralın dışında kalmak isteyenlerin kendilerini **istisnai** bir muamele yapılmasını talep ettikleri takdirde bir hak olabilir. Şayet vicdani ret kavramı bütün toplumun askeri alanda nasıl örgütlenmesi gerektiğine ilişkin birtakım kurallara dönüştürülecek olursa, bir hak olmaktan çıkar, toplumun bütününe kural koyan bir felsefe haline gelir.

İkinci bir düzeyde, Türkiye’de vicdani ret hakkı için mücadele edenlere saygı duyarız, haklarını savunuruz, onlara yönelik baskılara karşı çıkarız. Bunu, biz de onlar gibi düşündüğümüz için değil, sadece ve sadece onların haklarını savunmak ve onlara baskı uygulamasını engellemek üzere yaparız.

Üçüncü bir düzeyde ise, vicdani ret taraftarlarından bütünüyle farklı düşündüğü-

müzü ortaya koyar, onları eleştiririz. Bizim askerlikle ilgili ortaya koyduğumuz devrimci Marksist tavır bireysel bir tercihi değil politik bir duruşu yansıtır. Vicdani retçi “ben öldürmeyeyim” der. Marksist “sen öldürmesen bile insanlar öldürülüyor, nasıl kendini ayırarak sorun çözülmüş gibi davranırsın?” der. Vicdani ret taraftarı şayet “kimse öldürülmesin, hiç savaş olmasın” derse vicdani retçi olmaktan çıkar, bütün savaşların kötü olduğunu söyleyen bir pasifiste dönüşür. Haksız bir savaşın barbarlığı karşısında bu savaştan uzak durmaya çalışan pasifiste, anarşiste ya da liberale karşı devrimci Marksist, söz konusu savaşın haklı taraf lehine sonuçlanması için ya da söz konusu olan emperyalist paylaşım savaşı ise kendi burjuvazisinin yenilgisi için mücadele eder. Pasifist, gerçekçi olmayan biçimde “savaşmayalım” diyerek kapitalizmin ve emperyalizmin kaçınılmaz olarak ürettiği savaşları gözü yaşlı seyrederek. Marksist, gerçekçi biçimde bütün savaşlara son vermek için kapitalizme ve emperyalizme karşı savaşı.

Burjuvazinin çelişkisi ve işçi sınıfının iktidar perspektifi

Devrimci Marksistler işçi ve emekçilerin kitlesel biçimde silah altına alınmasından korkmazlar ve buna karşı çıkmazlar. Bunu burjuvazinin temel bir çelişkisi olarak görürler. Bir avuç sömürücüden oluşan burjuva sınıfı kalabalık orduları mecburen sınıfsal düşmanları olan yoksul yığınlardan oluşturur. Burjuvazinin bu çelişkisi onun başına defalarca felaketler getirmiştir. Rus ordusu zorunlu askerliğe dayalı bir vatandaş ordusu olmasaydı Ekim Devrimi’nde işçi ve köylü sovyetlerinin yanında asker sovyetlerinden bahsedilemezdi. Portekiz sömürgelerindeki ayaklanmalar Portekiz’de 1974 Nisan devri-

Haksız yere insanlar ölmesin diye askere gitmek

Devrimci İşçi Partisi'nin bedelli askerlik yasası karşısındaki tutumu, işçi sınıfının bağımsız politik hattını oluşturmasında devrimci Marksizm'in, vazgeçilmez bir kılavuz olduğunu bir kez daha gösterdi. Devrimci İşçi Partisi, derhal bir bildiri yayınlarak yasayı, "ya paranı, ya canını" yasası ve profesyonel ordunun bir adımı olarak tarif etti. DİP, bu yasaya net bir şekilde karşı çıkan tek parti oldu. Zira meclisteki burjuva partileri bir ilke olarak bedelli askerliğe değil yaşa ve paraya itiraz ediyorlardı. Sosyalistler ise ya pasifist bir yaklaşımla içten içe memnun oldular ve sessiz kaldılar ya da sadece

yasanın adaletsizlik boyutunu teşhir etmekle yetindiler. Zorunlu askerliğe karşı çıkarak profesyonel ordunun soldan savunuculuğunu yapmış oldular.

Hepsinden önemlisi sağdan ve soldan hiçbir parti bu yasaya karşı pratik bir tutum geliştirmede. Bir ara CHP Genel Başkanı Kılıçdaoğlu, oğlunun yasadan yararlanmayacağını açıkladıysa da foyası hemen ortaya çıktı. Devrimci İşçi Partisi sözcülerinden Levent Dölek yoldaşımız ise kamuoyu önünde bedelli askerlik yasasından yararlanmayı reddettiğini açıkladı. Levent Dölek yoldaşımız ilk olarak yasanın en yoğun tartışıldığı gün-

lerde TV8 televizyonunda yayınlanan ve Gökmen Karadağ'ın sunduğu Haberaktif programına ve hemen ardından 28 Kasım'da da Hayat TV'de yayınlanan Güncel Özel programına katıldı. Dölek'in bir başka açıklaması ise *bianet* haber sitesinde ve *BirGün* gazetesinde ayrıntılı olarak yer aldı. Son olarak 6 Aralık'ta *BirGün* gazetesinde "Haksız yere insanlar ölmesin diye askere gitmek" başlıklı bir yazısı yayımlandı. Yoldaşımız tüm bu mecralarda bedelli askerliği neden reddettiğini ve profesyonel orduya neden karşı çıktığını gerekçeleri ile açıkladı.

Levent Dölek bedelli askerliğe ve profesyonel orduya hayır dedi!

Devrimci İşçi Partisi sözcüsü ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Araştırma Görevlisi Levent Dölek, TV 8 ve Hayat TV'de katıldığı programlarda, bedelli askerliği neden reddettiğini açıkladı.

"Ya paranı ya canını" olarak andığı bedelli askerlik yasasının, parası olandan parasını, parası olmayanın parasını alan bir sistem olduğunu söyleyen Dölek, koşulları uymasına rağmen canların yanında yer alacağını, askere gideceğini açıkladı. Hükümetin bu hamleyle profesyonel orduya giden yolu açtığını belirten Dölek, emperyalist devletlerin profesyonel ordularının Afganistan'dan,

Irak'a kadar yaşattıkları vahşetleri hatırlatarak bu sürece karşı çıkılması gerektiğini söyledi. "Oğlum ne için öldü?" sorularının önlenmesi için profesyonel orduya geçilmek istendiğini vurgulayan Dölek şunları söyledi: "Haksız yere insanların ölmemesi için bedelli askerliği reddediyorum. Doktora tezimi bitirir bitirmez diğer canlarla birlikte askere alınacağım. O zamana kadar Türkiye'nin

Ortadoğu'da haksız tarafta savaşlara katılmasına karşı mücadeleye devam edeceğim, Suriye'de olası bir savaşa karşı, Malatya'daki füze kalkanına karşı sokaklarda olacağım. Kürt sorununun siyasi çözümünü savunmaya devam edeceğim ve askere tüm bu fikirlerimi koruyarak gideceğim. Hiçbir koşulda bu fikirlerimden ve bu fikirlerimi açıklamaktan da vazgeçmeyeceğim!"

Bedelli vesilesile Marksizm ve pasifizm - 6. sayfadan devam

mini tetikleyemezdi, ABD ordusuna Vietkong'un vurduğu darbeler dalga dalga okyanus ötesine bir tsunami gibi vuramazdı.

Lenin'in tavrı çok açıktır: "Bugün emperyalist burjuvazi, yetişkinler ile birlikte gençliği de askerleştiriyor, yarın kadınların askerleştirilmesine de başlayabilir. Bizim tutumumuz şu olmalıdır: Çok güzel! Son hızla ilerle! Ne kadar hızlı hareket edersek, kapitalizme karşı ayaklanmaya o kadar yaklaşıyoruz. Sosyal-Demokratlar nasıl olur da gençliğin vs. askerleştirilmesinden korkuya kapılırlar; yoksa bunlar, Paris Komünü örneğini unutuyorlar mı?" (Sosyalizm ve Savaş s. 59)

Trotsky "Lenin ve Emperyalist Savaş" yazısında bunu şöyle ifade ediyor: "1914 Ağustosunda patlak veren savaşla birlikte ortaya çıkan ilk soru şuydu: Emperyalist ülkelerin sosyalistleri 'anavatan savunusu'nu benimsemeli mi? **Konu birey olarak sosyalistlerin askerlik yükümlülüklerine yerine getirip getirmeyeceği değildi; bu konuda başka seçenek yoktu, firar devrimci bir politika değildi.** (A.B.Ç) Sorun şuydu: Sosyalist partiler savaşı politik olarak desteklemeli mi, savaş bütçesine oy vermeli mi, hükümete karşı

mücadeleden vazgeçmeli ve 'anavatan savunusu' ajitasyonu yapmalı mı? Lenin'in cevabı şöyleydi: Hayır! Parti bunu yapmamalı, bunu yapmaya hakkı yok. Burada söz konusu olan şeyin *savaş* olması nedeniyle değil, fakat *gerici* bir savaş olması, dünyayı yeniden paylaşmak isteyen köle sahipleri arasındaki bir it dalaşı olması nedeniyle."

Lenin ve Trotsky'ün savaş ve askerlik konusundaki politikası işçi sınıfının iktidar perspektifine bağlanmıştır. Devrimci Marksist politika vicdanları rahatlatmaya değil, iktidarı almaya yöneliktir. İktidar perspektifi olmayan, kendine biçilen "toplumsal muhalefet" rolünü içselleştirmiş sol için bunların tabii ki bir anlamı yok.

Güncel devrimci Marksist politika

Devrimci Marksizmin sosyalistlere savaş ve askerlik konusunda yol gösteren bu yaklaşımının bugüne yansması profesyonel orduya karşı çıkılmasıdır. Ancak bugün daha da önemli olan, profesyonel ordunun Türkiye'nin bölgedeki politikaları çerçevesinde anlaşılmasıdır. Türkiye 25 yıldır bir savaşın içindedir. Kürt sorununun askeri çözümü ciddi bir tıkanma içine girmiştir. Bu-

nunla birlikte Türkiye, bir savaşı bitirmeden yeni savaşlara yelken açan agresif bir dış politika içindedir. Bu politika ABD emperyalizminin çıkarlarıyla eş güdümlü biçimde belirlenmektedir. İran'a yönelik emperyalist ve Siyonist bir saldırı kapıdayken, Malatya'ya İran'a karşı kalkan yerleştiren Türkiye, adım adım Suriye'ye müdahale hazırlığı yapmaktadır. Emperyalizmin sürekli savaşında daha aktif rol oynamak isteyen Türkiye, iç ve dış seferlere göre dizayn edilmiş paralı askerliğe dayalı modern bir yeniçeri ordusuna ihtiyaç duymaktadır.

DİP, Suriye'ye yönelik olası bir dış askeri müdahaleye ikirciksiz biçimde karşıdır. Aynı sürecin bir parçası olarak İran'a karşı emperyalizm ve Siyonizm tarafından gerçekleştirilecek saldırıların karşısında İran'ın yanında yer alacaktır. Profesyonel orduya karşı çıkmak bu haksız savaşlara yönelik yapılan hazırlıklara karşı çıkmak demektir. Bugün bedelli askerlik tartışmaları dolayısıyla tüm algıları açılmış olan kitlelere yönelik profesyonel ordunun saiklerini teşhir eden aktif bir propaganda "savaşa hayır" ve "barış" sloganlarının atıldığı yüzlerce basın açıklamasından daha etkili olacaktır.

Levent Dölek

Bir devrim ve karşı devrim meselesi

Bedelli askerlik açıklanır açıklanmaz tüm ülke bir anda kendisini askerlik tartışması içinde buldu. Bu tartışma içinde DİP olarak derhal tavır aldık. Bu yasayı "Ya paranı ya canını" yasası olarak tarif ettik. Bedel ödeyerek askerden muaf olmanın, bedel karşılığında askerlik yapmanın yani profesyonel ordunun bir adımı olduğunu savunduk ve açıkça bu girişime karşı çıktık.

Ben de bu doğrultuda şahsen bu yasadan faydalanmayacağımı, kamuoyu önünde açıkladım. Benim tavrım bireysel bir karşı çıkış değildi. Parti olarak, "Ya paranı ya canını" diyerek yasanın sınıfsal eşitsizlik yönünü teşhir etmeye çalıştık. Yalnızca bununla yetinmedik. Zira bu karşı çıkışı milliyetçilerden, solun çeşitli kesimlerine kadar pek çok kesim yapmıştı. Biz, Türkiye'nin, İran ve Suriye başlıklarında emperyalizmin çıkarları doğrultusunda üstlenmeye hazırlandığı role dikkat çekerek, ordunun profesyonelleştirilmesinin, Suriye'ye ya da İran'a karşı haksız savaşlarda kullanılabilecek bir paralı katiller ordusu yaratma amacını güttüğünü belirttik. Yine Kürt sorununda askeri çözüm yöntemlerindeki tıkanıklık, Kürt muhalefetinin yanında, "neden hep biz ölüyoruz?" sorusunda cisimleşen ve bu sefer batıdan yükselen bir muhalefeti gündeme getirmişti. Biz ısrarla, bu soru yani "niye hep biz ölüyoruz?" sorusu yerden göğe kadar haklı bir sorudur dedik.

Bu sorunun milliyetçi bir retorik peşinden soruluyor olması, haklılığımı gölgelemez. Kaldı ki bu sorunun hemen peşinden gelecek soru "bu savaş haklı mıdır?" sorusudur ki bu soru da en az önceki kadar doğru ve haklıdır. Savaşın asıl yürütücüsü olan hâkim sınıflar için de, bir o kadar ağırdır. Profesyonel orduyu savunanlar bu soruya verecek cevabı olmayanlardır. Bu soruya cevap olarak, yürüttükleri savaşın haklılığının savunusuna yaslanamayan hâkim sınıflar, "madem öyle, meslekten askerlerle savaşı yürütürsek sorunu da soruları da çözeriz" demektedirler.

Dikkat edilirse bedelli askerliği profesyonel orduya bağlayan sadece biz değiliz. Burjuva medyasında mesele her gündeme gelişinde, bilinçli biçimde profesyonel orduya geçişin propagandası yapıldı ve yapılmaya devam ediyor. Eğer emperyalist planlarda daha aktif rol almak için ve uygulanan askeri yöntemlerin siyasi faturasından kurtulmak için profesyonel ordu gündeme getiriliyorsa tutarlı olarak halkların kardeşliğini savunanların ve yine tutarlı olan anti-emperyalistlerin profesyonel orduya karşı çıkması bir zorunluluktur.

Peki Türkiye solu bu konuda ne dedi? DİP, dışında bu konuda net ve açık bir tavır alan ne yazık ki olmadı. Pek çoğu neredeyse tamamen es geçti. En ilgilisi sadece "hep emekçi çocukları ölüyor" düzeyinde basit bir teşhirla yetindi. Unuttular... Sorunun sadece ölmekle ilgisi yok! Profesyonel ordu esas olarak öldürmek için kuruluyor.

Mesela, Halkların Demokratik Kongresi, programına zorunlu askerliğin kaldırılmasını koyarak, bir kez daha liberal burjuva demokrasisine ve pasifizme karşı teslim bayrağını çekmiştir. Vicdani ret hakkını savunmak da artık durumu kurtarmıyor. Zira artık bu hakkı da liberal burjuva demokratlarıyla birlikte savunuyorlar. Devletin amacı solcuları askere alıp savaşa sürebilmek değil ki. Varsın solcular rahat vicdanlarıyla "kamu hizmeti" yapsınlar; devlet "paramı alır işimi yaparım" diyen askerlerle yürütecek savaşı. Askerleri kamuda ucuz işgücü olarak kullanmak da cabası. "Niye hep biz ölüyoruz?" sorusu sorulmadan (ki ölümler artık bir iş kazasına dönüşecek) "paramı alır işimi yaparım" diyen askerlerle öldürecekler. Peki Siyonist katilleri mi öldürecekler? Emperyalist işgalcileri mi? Hiç zannetmiyorum!

Burjuva ordusudur bizi ilgilendirmez, denemez. Dün "ha devlet, ha özel, sonuçta kapitalist mülkiyet değil mi?" diyerek özelleştirmeye karşı durmayan ve liberalliklerine sol bir maske takanların maskesi çoktan düştü. Sendikasızaştırmanın, taşeronlaştırmanın geldiği boyut ortada. Bugün de aynımsı ordu ve askerlik için söyleyenler daha büyük bir yanlış içindedir. Sadece şunu düşünelim yeter. Eğer Mısır ordusu profesyonel olsaydı, Tahrir Meydanı'na develer üstünde Mübarek'in sivil polisleri saldırırken diğer koldan da tanklarla Mısır ordusu girerdi. Mısır ordusunun generaleri silahaltına aldıkları işçi, emekçi ve köylülere katliam emri verdiklerinde bu emre uyulmama ihtimalini gözetmek zorunda kalmazdı. Onca deneyimden sonra ve kendi koltuğunun da sallandığı bu günlerde Mareşal Tantavi'nin belki de en çok istediği şey bir profesyonel ordunun başında olmaktır.

Bir de ordu meseleleriyle pek yakından haşır neşir olan solcular var. Onlara da değinmek gerek. Ordu deyince akıllarına hep general, albay, genç subay geldiğinden doğrudan eratı ilgilendiren bedelli meselesine pek uzak kaldılar doğrusu. Leninizm'den anladığı, "partinin sınıfsal bileşiminin önemi yoktur, küçük-burjuvasıyla, aydınıyla, öğrencisiyle devrimcilik yaparız" olanlar için tavır almanın ayrıca zor olduğunu da kabul ediyoruz tabii.

Sonuç olarak ordu en az eğitim ve sağlık kadar sosyalistlerin ilgilenmesi gereken bir konudur. Ölmenin ve öldürmenin konu olduğu yerde mesele hayat memmat meselesidir. Ama ötesidir de... Tahrir deneyimine; Vietnam savaşından sonra ABD'nin profesyonel orduya geçmesini, Portekiz'in sömürgelerinde aldığı darbelerin diktatörlüğün devrilmesine yol açmasını, nihayet Ekim Devrimi'ndeki asker sovyetlerini ekleyin. Göreceksiniz ki bu mesele sadece hayat memmat meselesi değil aynı zamanda bir devrim ve karşı devrim meselesidir.

Dünya ekonomisi Kara bulutlar birikiyor

Dünya ekonomisinin yaşadığı kriz dördüncü yılını çoktan geride bıraktı. Kriz 2007 yazında ABD'de başlamıştı. 2008 Eylül ayından itibaren önce ABD'de, ardından Avrupa'da, sonra da bütün dünyada finans sistemi sarsıldı. Bunu, gelişmiş ülkelerde ekonominin durgunluğa düşmesi, işsizliğin hızla yükselmesi, Çin, Hindistan, Brezilya gibi hızla büyümekte olan ülkelerde ise büyümenin yavaşlaması izledi. Dünya kapitalizmi, bütün ekonominin durma noktasına geleceği bir uçurum kenarında idi.

Bu vahim durum karşısında, özellikle ABD, AB ülkeleri ve Çin'de devlet kesenin ağzını açtı. Bankalar, finans kurumları, hatta imalat şirketleri iflastan kurtarıldı. Ekonomiyi canlandırmak için vergiler düşürüldü, harcamalar artırıldı. Bu sayede bankalar batmaktan kurtuldu, 2009'un ikinci yarısından itibaren ekonomi kısmi bir toparlanma yaşadı. Kapitalizmin sözcüleri, "kriz bitti" fikrini yaymaya başladılar.

Özel sektörün iflasından devletin iflasına

Oysa, kriz sona ermemiş, sadece yer değiştirmişti. Devletler, başta bankalar olmak üzere özel sektörü kurtarıırken öylesine açılmış saçılmış, öylesine borçlanmışlardı ki, sıra onların iflasın eşğine gelmelerindeydi. İlk işaret, 2009 sonunda Basra Körfezi ülkelerinden Dubai ile Yunanistan verdi. Dubai'yi

öteki zengin Körfez ülkeleri kurtaracaktı, ama Avrupa Birliği (AB) Yunanistan'ı kurtarmadı, çünkü bu ülkeyi Portekiz ve İrlanda izledi. Bu üç ülkenin kamu borçları ödenemeyecek duruma gelmişti. Bunun üzerine AB, Avrupa Merkez Bankası (AMB) ve İMF ile el ele vererek; ağır kemer sıkma politikaları uygulanması, işçi sınıfının ve emekçilerin yoksullaştırılması karşılığında bu ülkelerin iflasını önlemek için bunlara kredi vermeye yöneldi.

Ne var ki, özellikle Yunanistan'da çok ağır koşulların uygulanması, sadece kamusıyla özeliyle işçi sınıfının değil, kendi hesabına çalışan katmanların yani küçük burjuvazinin de çok ağır sonuçlarla karşı karşıya kalması, bu ülkede sınıf mücadelelerinin çok sertleşmesine ve sonunda hükümetin düşmesine yol açtı. Buna rağmen Yunanistan'ın durumu o kadar kötüydü ki, iflas ilan etmesi sadece ertelenebiliyordu. Kemer sıkma politikaları ekonomiyi daha da daralttı için kamu maliyesi daha da kötüleşiyordu. Yunanistan'ın iflası artık zaman meselesi haline gelmiştir.

Bu üç ülkeden sonra önce İspanya, ardından da İtalya'da kamu borçlarının sürdürülebilirliği konusunda doğan kuşklar bu ülkeleri de adım adım krizin içine çekiyor. İtalya Avrupa'nın dördüncü, dünyanın sekizinci büyük ekonomisi. İspanya ise Avrupa'nın beşinci, dünyanın on ikinci büyük ekonomisi. Bu iki ülkeden birinin çökmesi halinde

Kapitalist dünya ekonomisi yeniden büyük bir sarsıntının eşğine gelmiş durumda. Avrupa Birliği'nin dördüncü büyük ekonomisi İtalya da sarsıntı içine girdi. Yunanistan ise artık iflasın eşğinde. Bir ortak para olarak avronun, hatta bir birlik projesi olarak AB'nin geleceği tehlikede. Bir yandan da, son yıllarda dünya ekonomisinin en canlı büyümesini gösteren Çin'de dahi tıkanma belirtileri görülüyor. Dünya ekonomisi çok yakında muhtemelen kendini yine uçurumun eşğinde bulacak. Türkiye de ağır biçimde etkilenecek.

ortak para avronun, hatta AB'nin ayakta kalması hemen hemen olanaksız. Son haftalarda İtalya'da devlet tahvillerine ödenen faiz yüzde 7,8'e kadar yükseldi. Oysa, Yunanistan, Portekiz ve İrlanda'da bu faizler yüzde 7'nin üzerine çıktığında kurtarma zorunlu hale gelmişti. İtalya'yı kurtarmak mümkün olmadığına göre, AB uçurumun kenarında dolaşiyor. Avrupa Komisyonu Başkanı Manuel Barroso, son günlerde Avrupa Birliği'nin dağılma tehlikesinden söz etti.

Tabii, devletlerin borçlarının ödenemesi demek bunların alacaklılarının da krize düşmesi demek. Kimdir devlet borçlarının alacaklıları? Büyük bankalar, en başta da Avrupa bankaları. Öyleyse, kamunun krizinin arkasında yine bir banka krizi saklanıyor!

Bu gerçek, bugün çok tartışılmayan Fransa'yı da tehlike bölgesine sokuyor. Çünkü İtalya ve İspanya'nın kamu borçlarının alacaklıları arasında Fransız bankaları açık ara önde geliyor.

Büyük Depresyon gerçek yüzünü gösteriyor

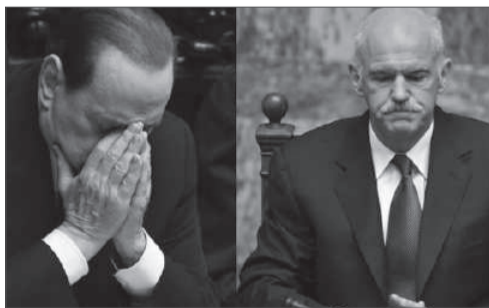
Sorunlar AB ile sınırlı değil. ABD'de 15 trilyon dolara yaklaşan bir borç yüküne rağmen iki parti, bütçe açığının nasıl kapatılacağı konusunda anlaşamıyor. Ülke, ekonomik zaafının yanı sıra siyasi sistemde derin bir yarıktan muzdarip. Japonya 1990'dan beri depresyon içinde. Dünya ekonomisinin en güçlü

dinamoları olan Çin, Hindistan ve Brezilya'da çok ciddi tıkanma belirtileri görülüyor. Yani daha AB ülkelerinde panik yaratacak türden bir iflas yaşanmadan önce bile dünya ekonomisinin soluğu tükenmiş durumda. Öyleyse, Avrupa'da bir iflas yaşandığı takdirde, dünya ekonomisi kendini yine 2008-2009'da olduğu gibi uçurumun kenarında bulacak.

Dünya ekonomisinin içinden geçmekte olduğu krizin bir Büyük Depresyon olduğu artık kesinleşmiş durumda. Bunun anlamı, ekonominin uzun yıllar boyu durgunluk içinde kalması. Sermayenin bu krizi aşabilmek için işçi sınıfını ve emekçileri en azından kilit önem taşıyan ülkelerde yenilgiye uğratması gerekiyor. Bu da demektir ki, açılan yeni dönemde sınıf mücadeleleri çok sertleşecek. Bir yandan burjuvazinin saldırıları artacak, faşizm yeniden gündeme gelecek, bir yandan da işçi sınıfı ve emekçilerin saflarında mücadeleci, hatta devrimci eğilimler görülecek. Bunları Arap ülkelerinde, Yunanistan'da ve kısmen başka ülkelerde görmeye başladık bile.

İşçi sınıfı bu krizde ya çok ağır darbeler yiyecek ya da devrimci bir mücadeleyle kapitalizmi yıkıp ekonomiyi bambaşka temeller üzerinde, büyük üretim araçlarında kamu mülkiyetine dayanan bir planlı ekonomi olarak yeniden kuracaktır.

Kriz hükümet yiyor

Bir yıldan biraz daha uzun bir süre içinde Avrupa'nın kamu borçlarından muzdarip beş ülkesinin hepsinde hükümetler düştü. İrlanda kemer sıkma politikasının ağırlığı altında geçen sene erken seçime gitmek zorunda kaldı. Portekiz'de normal zamanda seçim yapıldı. Her ikisinde de kriz eski hükümetin başını yedi. Yunanistan ve İtalya'da ise burjuva düzeni seçime gitmeye bile cesaret edemedi. Her iki ülkede de parlamentoda hâlâ çoğunluğa sahip partiler hükümetleri terk etmek zorunda kaldı. Yerlerine merkez bankacı başbakanlardan teknokratik hükümetler kuruldu. Böylece krizin derinliği karşısında burjuvazinin demokrasilik oyununa ara vermek zorunda kalacağı da ilk işaretini vermiş oldu. Nihayet, son haftalarda İspanya da erken seçime gitti, kriz o ülkede de eski hükümetin başını yedi.

Türkiye'nin ufku kriz!

Son bir-iki yıldır Türkiye burjuvazisi ve AKP hükümeti, Avrupa kriz içinde kıvranırcan Türkiye ekonomisinin büyüme rekorları kırdığı konusunda böbürlenip duruyor. Oysa bu geçici bir durumdu. Şimdi Avrupa'nın çöküşün, dünya ekonomisinin ağır bir durgunluğun eşğine geldiği bu günlerde artık kriz Türkiye'nin de kapısını çalıyor.

Kötü, daha kötü...

Krizin Avrupa'da ve dünyada göstereceği gelişmeler üç ayrı senaryo ile özetlenebilir. En hafif kriz senaryosunda, dünya ekonomisi 2012'den itibaren belirsiz bir süre için durgunluğa girer. İkinci senaryo, Yunanistan'ın nihayet gerçeği kabul ederek iflas ilan etmesidir. Bu durumda Avrupa büyük bir sarsıntı yaşayacak, Avrupa bankaları sarsılacak, durgunluk çok ciddi boyutlara ulaşacaktır. Üçüncü senaryoda ise İtalya da finansal iflas bayrağını çekecektir. Bu durumda, dünya ekonomisinin tam anlamıyla uçuruma yuvarlanmasını engellemek çok zordur.

Türkiye bu üç senaryodan hangisinin gerçekleşeceğine bağlı olarak farklı derinlikte bir kriz yaşayabilir. İlk senaryoda bu yıl yüzde 8-9 arasında olan büyüme en azından yüzde 1-2 düzeyine geriler, hatta küçülme başlar. Büyük dış açığı dolayısıyla Türkiye şimdiden ön belirtileri görülen bir döviz kuru krizi yaşar, yani Türk lirası büyük bir değer kaybına uğrar. İşsizlik önemli bir artış gösterir.

Ne var ki, krizin bu ilk senaryonun sınırları içinde kalması neredeyse olanaksızdır. Çünkü Yunanistan'ın iflası ve avro sisteminin çarptırması ancak bir süre daha engellenebilir. Bu gerçekleştiğinde Türkiye ağır bir krizle karşı karşıya kalacaktır. Ekonomi aynen 2009'da olduğu gibi en az yüzde 5-6 küçülecek, gerçek işsiz sayısını saklayan resmi işsizlik bile, o dönemdeki yüzde 16'yı bile muhtemelen aşacaktır.

...ve korkunç!

Ama bir de korkunç senaryo var. Bu, İtalya'nın adım adım sürüklenmekte olduğu

mali çöküntünün bu ülkenin iflası ile sonuçlanması durumunda ortaya çıkacaktır. Bu durumda sadece Avrupa değil dünya bile kendini dipsiz bir uçurumda bulacaktır. O zaman Türkiye krizinin ne düzeye ulaşacağını tahmin etmek bile zordur.

Yakın geleceğe ilişkin bu olasılıklar göz önüne alındığında, sendikaların, çalışanların öteki örgütlerinin ve sosyalist hareketin krize karşı şimdiden yığınağa girişmesi vazgeçilmez bir görevdir.

İlidir.

➤ Her türlü savurganlığa derhal son vermeli, önümüzdeki dönemin mücadeleleri için şimdiden mali kaynak yığınağını sağlamalıdır.

➤ Bütün bu faaliyetlerde işçi sınıfına faydası olmayan düzen partilerinden, iktidar partisinden olduğu kadar muhalefet partilerinden de bağımsızlığı temel bir ilke olarak benimsemelidir.

Devrimci İşçi Partisi diyor ki:

Sendikalar, gün yığınak günüdür!

Krizin Türkiye'yi boylu boyunca etkilemesi muhtemelen birkaç ay sonra olacaktır. Aradaki dönem, sendikaların yaklaşan kavgaya hazırlık yapması için kullanılmalıdır. Kriz bir kez Türkiye'nin üzerine bir kabus gibi çökünce, sendikaların zincirlerinden boşanacak sınıf mücadelesini başarılı biçimde yönetebilmek için şimdiden yığınak yapması gerekir. Sendikalar,

➤ İşçilerin kriz ve sonuçları hakkında bilincini yükseltmek amacıyla yaygın bir eğitim faaliyeti düzenlemelidir.

➤ "Krizde ilk kurtarılabilecekler" in bir listesini yapmalıdır. Her işyerinin kendine özgü, uzun mücadelelere konu olan, patronu rahatsız eden işçi hakları ve mevzileri vardır. Kriz başlar başlamaz patron bunlara hücum edecektir. Sendikalar, işçileri bu konularda özel olarak hazırlamalıdır.

➤ Krizde gündeme gelecek sert sınıf mücadeleleri için şimdiden hazırlık oluşturmak amacıyla grev komiteleri, direniş komiteleri, hakları savunma komiteleri ve benzeri adlarla her işyerinde örgütlenmeler oluşturulmalıdır.

Mustafa Kemal Coşkun

Wall Street işgali

Hatırlayacaksınız, yaklaşık iki yıl önce Ankara'da Tekel işçilerinin Kızılay'ı işgal eylemi 78 gün sürmüştü. Çok önemli bir direniş örneğiydi Tekel işçilerinin mücadelesi. ABD'deki Wall Street'i işgal eylemi başlayalı da bugün tam 72 gün oldu ve büyük olasılıkla Tekel işçilerinin eylemini geçecek süre olarak.

Ancak hemen vurgulamak gerekir ki bu kadarı bile bu eyleme katılan Amerikalılar için çok önemli anlamlar içeriyor. Zira gördüğüm eylemcilerin neredeyse hepsi, çok uzun yıllar suskun kalmış bir toplumun üyelerinin böylesi bir eyleme girişmesini çok önemli görüyorlar. "Amerikalılar için bu kadarı bile çok iyi" diyenlerin sayısı epey fazla. Haksız da değiller. Çünkü Wall Street işgal eylemi sadece ekonomik talepler üzerine kurulmuş bir eylem değil, aynı zamanda bu eylemle Amerikalılar ekonomik sistem ile siyasal sistem arasındaki bağı da kuruyorlar. Bu nedenle de mesele sadece iş/aş isteme meselesinden daha ileriye giderek bütün bir sistemin eleştirisine doğru uzanıyor. Kiminle konuşursanız size anlatacağı şeylerden birisi, ne ekonomik ne de siyasal sistemin artık böyle gitmeyeceği, sistemin toptan bir değişiminin çok gerekli olduğudur. Amerikan toplumu için çok önemli bir gelişme bu.

Aslına bakılırsa bu eylem, doğrudan doğruya eyleme katılmayanları da şu ya da bu biçimde ekiliyor, dönüştürüyor, biraz daha politikleştiriyor. Amerikalıların birçoğu eylemcileri ve taleplerini haklı buluyor, çünkü ekonomik ve siyasal sistemin olumsuz etkilerini daha açık ve net bir biçimde görmeye başlıyorlar. Sendikacı ya da sendikası, bu eyleme gidip katılma şansı olmamış konuştuğum bütün işçiler eylemi açık açık desteklediklerini belirttiler. Elbette gerekçeler farklı olabiliyor, ancak hepsinde ortak olan vurgu artık bir değişimin gerekli olduğu. Bu işçilerin ufak da olsa bir kısmı bu değişimin seçimle filan da olmayacağını farkında. Bu önemli bir nokta, zira eleştirileri Obama yönetimiyle sınırlı kalmıyor, sistem değişmedikçe kim seçilirse seçilsin aynı sorunları yaşayacaklarını düşünüyorlar. Eylem bilinçleri biraz daha açıyor, biraz daha keskinleştiriyor. Tabii bunların hepsi yavaş yavaş oluşan gelişmeler. Bunda en etkili şeylerden birisi de eylemin Wall Street'in dışına çıkması ve Amerika'daki irili ufaklı birçok şehirde benzer işgal eylemlerinin yapılıyor olması.

Eylemin sevindirici yanlarından birisi de işçi sendikalarının başından beri açık açık destek vermeleri. İşçiler ya sendikalarıyla beraber gruplar olarak ya da iş çıkışı bireysel olarak eylemi ziyaret ediyor, yürüyüş ve marşlara katılıyorlar. Özellikle taşıma işçileri sendikası, öğretmenler sendikası ve hemşireler her gün orada.

Geçen haftalarda polis eyleme müdahale etti ve çadırları kaldırdı. Bu zaten beklenen bir şeydir, eylemi bitirmek için ellerinden geleni yapacaklardır kuşkusuz. Eylemcilerin önemli bir kısmı polis müdahalesine direndi ve gözaltına alındı. Başka şehirlerde de bu müdahale protesto edildi. Şimdi artık çadırlar yok. Ancak insanlar yine her gün toplanıyor. Doğrusunu söylemek gerekirse sayı da giderek artıyor. Her Perşembe akşam üzeri dörtte büyük yürüyüşler düzenleniyor. Önümüzdeki haftanın yürüyüşünün örgütleyicisi öğretmenler ve hemşireler sendikası. Wall Street eyleminde herhangi bir sınıf içeriği bulamayanlara da örnek olur umarım bu. Şimdi önemli soru, bu eylemin nereye doğru evrileceğinde. Bakalım, izleyip göreceğiz.

New York, 28 Kasım 2011

Akdeniz humması Britanya'da

30 Kasım günü, Britanya işçi sınıfı, 1926'dan beri en büyük genel grevi gerçekleştirerek, kemer sıkma politikalarına, sağlığın ve eğitimin özelleştirilmesine ve gençlerin işsizliğe mahkûm edilmesine karşı genel greve çıktı. Ülke çapında üç milyona yakın kamu çalışanı greve katıldı ve 30 Haziran'dan sonra bu yıl içindeki ikinci genel grev gerçekleştirildi.

Genel grevin temelinde yatan esas neden Muhafazakâr-Liberal Demokrat koalisyon hükümeti eliyle, kamu sektöründe çalışan işçilerin emeklilik maaşlarında gerçekleştirilecek kesintiler, işçilerden emeklilik maaşı için daha fazla katkı istenmesi ve emeklilik maaşının ödenmesinde işçinin son ücretinin miktarının değil, kariyer ortalamasının alınmasının planlaması gibi saldırılardı. Kamu sektöründe çalışan memurlar, öğretmenler, sağlık işçileri ve güvenlik çalışanlarının yanı sıra öğrenciler bu taleplere cevap olarak 30 Kasım günü sokakları ve meydanları doldurdular.

Britanya başbakanı David Cameron, doğal olarak, genel grevi boş ve sorumsuz bir girişim olarak değerlendirirken, muhalefetteki İşçi Partisi lideri Ed Miliband, hükümeti, sendikaların söylediklerini dinlememek ve onları grev yapmak zorunda bırakmakla suçladı. Ancak Miliband'ın işçi sınıfının çıkarlarını savunduğu sanılması. İşçi Partisi greve açık ve aktif olarak destek vermezken, grev günü Ed Miliband, işçilerin yanında olmak yerine,

parlamentoya gitmeyi tercih etti. Bunların yanı sıra Ed Miliband, şu anki hükümetin uygulamaya çalıştığı kemer sıkma politikalarının, önümüzdeki seçimde iktidara gelirlerse aynı biçimde sürdürüleceğini, partisinin grev öncesinde yapılan Liverpool toplantısında çok net biçimde ifade etmişti. İşçi Partisi, sınıfın çıkarlarını savunmak gibi bir derdi olmamasına rağmen, halen işçi sınıfı içerisinde, diğer sol partilerle karşılaştırıldığında, ezici bir güce sahip ve grev alanında yapılan konuşmalarda ve kitlenin konuşmalara verdiği tepkilerde halen İşçi Partisi'nden ciddi beklentiler olduğu anlaşılıyor. Bu nedenlerden dolayı, İşçi Partisi'nin işçi sınıfı ve sendikalar üzerindeki hegemonyasının kırılması, hem ilerleyen dönemdeki mücadelelerin seyri hem de sosyalizmin bir alternatif olarak ortaya çıkması noktasında Britanya solunun önünde duran bir görev.

Burjuvazinin temsilcilerinin tarafında durum böyleyken, sosyalist sol için yeni bir grev takviminin belirlenmesi gerekliliği ön plana çıkıyor. Örneğin, Sosyalist Parti (SP), TUC'un (sendikaların çatı örgütü) en geç üç ay içerisinde bir genel grev günü belirlemesi gerektiğini söylerken, Sosyalist İşçi Partisi (SWP) ise süresiz bir genel grev talebini öne sürüyor. Sendikalar ise, örneğin PCS (yerel yönetimlerdeki kamu çalışanlarının örgütlediği bir sendika), hükümet ciddi bir pazarlık yapmaya yanaşmıyorsa kadar eylemler düzenleyecek-

lerini belirtiyorlar. Bu talepler ve eylemler mutlaka tartışılmaya devam edecek ama sosyalist solun ve sendikaların sol kanadının önünde duran diğer bir önemli görev, bir dahaki genel greve özel sektörde çalışan işçilerin de dahil edilmesini sağlamak. Yukarıda söylendiği gibi, 30 Kasım genel grevi, iyi bir katılım sağlanmasına rağmen, kamu sektörü ile sınırlı kaldı. Bu durumda devletin grevin öncesinde izlediği politikanın önemli bir etkisi olduğunu söylemek mümkündür. Sürekli olarak, işçileri bölmek için, kamu çalışanlarının emeklilik maaşlarının özel sektörde çalışanlardan kat kat fazla olduğu ve bu greve katılmalarının özel sektörde çalışan işçilere bir fayda sağlamayacağını propagandası yapıldı. Daha sağlam bir genel grev örgütlemek için, İşçi Partisi'nin işçi sınıfı üzerindeki hegemonyasının kırılması kadar, özel sektör işçilerinin kamu sektöründeki sınıf kardeşleriyle buluşturulması da gerekiyor.

Önümüzdeki dönem, Kıta Avrupası'nda olduğu gibi, Britanya'da da sert mücadelelerin yaşanacağı bir dönem olabilir. Çünkü hükümetin geri adım atmak gibi bir niyeti yok, hükümetin alternatif İşçi Partisi ise çok önceden hükümete benzer politikaları izleyeceğini ilan etmiş durumda. Demek ki, işçi sınıfı kendi işini kendi görecektir. Ancak yoğun bir grev dalgası bugünkü saldırıyı durdurabilir ve yeni bir güçler dengesinin oluşmasına katkıda bulunabilir.

Emekçilerin "Tüm iktidar %99'a" yazılı pankartı taşıdığı grev günü eyleminde, egemen sınıfın endişesi, barikatların arkasındaki polislerin yüzüne yansımış

Mısır

Seçim ile devrim iç içe, karşı karşıya

Kasım'ın sonunda, Mısır'da yer gök yeniden sarsıldı. 17 Kasım Cuma günü başlayan olaylar sonucunda Tahrir Meydanı ve öteki Mısır kentlerinin sokakları gene yüz binlerle, milyonlarla doldu. Polis gaz sıklıkça, kurşun attıkça devrimin yarası işledi, kalabalıklar büyüdü. Devrimci kitle 40'tan fazla ölü verdi, 3500 dolayında yaralı var. Devrimin ileri doğru atılımını polisin kurşunları durduramadı. Ama seçim durdurdu!

17 Kasım ile 26 Kasım arasında rejimi iliklerine kadar titreten devrim, 27-28 Kasım günleri Kahire ile ülkenin ikinci büyük kenti İskenderiye'yi de içeren dokuz vilayette başlayan seçimin kuyruklarına girdi ve duraladı. Mısır devrimi, devrimler tarihinde görülmemiş bileşimlere sahne oluyor. Devrimin ilk büyük kalkışması 25 Ocak-11 Şubat arasında idi. 18 gün sürdü, 31 yıllık Mübarek diktatörlüğünü devirdi, ama bir askeri darbe ile iç içe girdi. Ordu, halkın baskısı altında rejimin tamamı çökmesin diye Mısır rejiminin yasal standartlarına göre bir darbe ile yönetimi eline aldı. İkinci büyük kalkışma 17 Kasım-26 Kasım arasında yaşandı. Bu kez ilk büyük atılımın meyvesi olan serbest seçimler devrimin ayağına dolaştı, daha ileri yürütmesini engelledi.

25 Ocak atılımından daha ileri adımlar

17 Kasım'da başlayan olaylarda, devrimci kitleler devrimin ilk büyük atılımından da daha ileri doğru yürüdüler. Örneğin Tahrir meydanını saran sokaklarda verilen savaşlar-

da, birkaç kez kitle tankların üzerine çıktı, bazı erleri yanına alarak ileri doğru yürüyüşe geçti. Örneğin, bazı vilayetlerde karakollar basıldı, kitle polisin silah depolarına girmeye, silahlara el koymaya çalıştı. Mücadele yöntemlerinin de ötesinde, Mısır devrimi ilk kez ikili iktidara doğru ürkek bir adım attı. Halkın devirdiği İssam Şeref hükümetinin yerine askeri yönetim el-Ganzuri'yi atayınca, onu tanımadı ve (ilk kez) meydanlarda bir hükümette yer alması gereken isimler üzerinde tartıştı ve anlaştı.

Olan şuydu. 11 Şubat'ta iktidarı ele alan Yüksek Askeri Konsey (YAK), kitleleri dokuz ay boyunca oyaladı. Yeni bir rejimin temellerini atmakta bir ileri bir geri adım attı. Bir an önce seçim yapılması için can atan İslamcı kamp ile İslamcılığın yükselmesi korkusu dolayısıyla askeri yönetime sığınma eğilimleri gösteren laik kampı birbirine karşı oynadı. Yer yer devrimcilere hücum etti. Kitle sürekli olarak Tahrir'e geri döndü ve YAK'ı uyardı, bu politikaların terk edilmesi için talepler ileri sürdü. Ve devrimlerin o mantık tanımaz mantığı ile tam seçim gelirken yeniden devrim yoluna girdi! YAK'a "git" dedi.

Ama seçim iki nedenle devrime baskın çıktı. Birincisi, yoksul halk kitleleri içinde büyük güce sahip olan İslamcılar, kendileri devrim öncesinden en örgütlü güç oldukları için, bir an önce seçimler yapılsın diye meydanlardan uzak durdular. Hatta olayları, kendi iktidarını

devam ettirmek amacıyla YAK'ın kışkırttığı yalanını bile söylediler. Bunda da ılımlısı (Müslüman Kardeşler-İhvanı Müslimin) ile Selefisi (Nur Partisi, Cemaatül İslamiye vb.) birleşti. (Ama her iki kesimin gençliği de buna tepki duydu.)

İkincisi, serbest seçim devrimin bir kazanımıydı. Halkın önemli bir bölümü devrimin bu elle tutulur kazanımını değerlendirmek için haftalardır, hatta aylardır bekliyordu. Dolayısıyla, seçimi boykot edip devrimci atılımı yükseltme konusunda devrimin esas çekirdeği, yüz binlerle de sayılsa, azınlık kaldı.

Devrimin sınırları

Kasım sonu olayları, Marksizmi çoktan terk etmiş oldukları için devrimleri tanımayan, devrimlerin inişli çıkışlı temposunu bilmeyen akımların, Mısır'da devrimin (şayet olduysa bile!) geçmişte kalmış olduğu fikrini yerle bir etti. Ama aynı zamanda Mısır devriminin sınırlarını açıkça ortaya koydu. Devrimin önündeki birinci engel İslamcılığın gücüdür. Kitleler İslamcılığı denemeden daha sola dönmeyecek, devrimin hedeflerini sonuna kadar götürmeyecek gibi görünüyor. İkinci engel ise, başından beri söylediğimiz gibi, devrimci bir siyasi önderliğin olmayışıdır. En hassas anlarda kitleyi yönlendirecek, karşı tarafın zaafalarını kullanarak yeni mevziler elde edecek ve devrimin son saldırısını adım adım hazırlayacak bir devrimci sınıf önderliğinin yokluğunda Mısır devriminin işi büyük ölçüde şansa kalmıştır.

Yine de Mısır devriminin bu ikinci atığı, Türkiye'de anti-Marksist solun saflarında bir bozgun havası yarattı. Kitlenin devrimci şevkini görenlerin bir kısmı, aylardır papağan gibi tekrarlanan "ABD'nin yeniden dizaynı" teorisinden kuşkuya düştüler. Öyle ya, kitleler sokaklarda, meydanlarda ABD'nin desteklediği Tantavi yönetimine karşı kahramanca savaşırken, şehitler verirken, insanın kenarda durup, hem askeri yönetimi, hem de kitleleri "Amerikancı" olarak nitelemesi kolay kolay açıklanamayacak bir çelişkidir.

Bu yüzden, örneğin *BirGün* gazetesi köşe yazarı Adnan Bostancıoğlu, her ne kadar "devrim" saptamasına saldırmayı sürdürse de, gelecek için gardını aldı. Buradan hiçbir şey çıkmayacağını düşünmenin "aptallık" olacağını ilan etti! Kitlelerin sonunda kendi çıkarları doğrultusunda ayaklanma olasılığından söz etti. Özgür Gündem'de köşe yazarın Teslim Töre ise, daha önce olanların "yeniden dizayn" olduğu iddiasını devam ettirmekle birlikte, mücadelenin artık devrim karakteri kazandığını ileri sürdü. Bu müthiş diyalektik (!) gelişmenin hangi koşullar dolayısıyla ortaya çıktığını anlatmaması okuyucuları büyük bir aydınlanma fırsatından yoksun bıraksa da, bu dönüş teorik ricatın model bir örneğini oluşturdu!

"Dizayn"cular kenardan yüksek fikirlerini söylerken, Devrimci İşçi Partisi Mısır'ın askeri burjuva devleti ile savaşan mülksüz kitleleri ile dayanışma içinde sokağa çıkıyordu!

Yemen'de "düzenli geçiş"

Arap devrimi bir diktatörün daha başını yedi. Şubat ayının başında patlak veren Yemen devrimi, sonunda 33 yıllık diktatör Ali Abdullah Salih'in çekilmesine yol açtı. Yemen cumhurbaşkanı, kendisine yapılan suikaste ölümü atlatıp ülkesine döndükten kısa bir süre sonra, geçtiğimiz haftalarda Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'a giderek Körfez İşbirliği Konseyi'nin (KİK) hazırladığı anlaşmayı imzaladı. Buna göre Salih, daha iki yılı olduğu halde, 23 Aralık'ta görevden çekilecek. Salih de, kendinden önce Tunus'un bin Ali'si ve Mısır'ın Mübarek'i gibi, devrimin girdabına kapılarak boğuldu. Ama onlardan farklı olarak haftalarla değil, aylarla sayılan bir süre içinde.

Maalesef Salih'in görevden çekilmesinde devrim adına sevinilecek bir şey yok. Her şeyden önce, KİK demek Suudi Arabistan demek. ABD Yemen devrimini dur-

durma için Yemen'in kuzey komşusu Suudi Krallığı'na bırakmıştı. Suudiler de artık ipliği pazara çıkmış olan Salih'i çekilmeye ikna ettiler, ama yerine yardımcısı Abdülrah Mansur el Hadi'yi geçirdiler. Yani eski rejim Tunus ve Mısır'dan da daha sağlam biçimde devam ediyor. Sadece Salih gönderiliyor. Suudi gericiliği; Bahreyn devrimini tanklarla durdurmuşken Yemen'i, ABD'nin Arap devrimi karşısındaki baş taktiği olan "düzenli geçiş" yönelişi temelinde durdurmaya çalışıyor.

Bu taktik başarıya ulaşırsa Arap devriminin bir başka ocağı söndürülmüş olacak. Ama sadece devrimin değil, Yemen El Kaidе'sinin ve Güney-Kuzey bölünme dinamiklerinin de bu taktik adımla buharlaşacağını beklemek için bir neden yok. Yemen tam bir gayya kuyusu. Daha çok sarsıntıya gebe görünüyor.

Sovyetler Birliği'nin çöküşünün 20. yıldönümü

21. yüzyıl sosyalizmi mi dediniz?

Bundan tam 20 yıl önce, 1991 Aralık ayında 20. yüzyılın en güçlü devletlerinden biri kendi kendini tasfiye etti. Resmi adıyla Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) on beş bağımsız cumhuriyete ayrıştı. Bu karar, ülkeyi yöneten Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin (SBKP) başına 1995'te getirilen Mihail Gorbaçov'un başlatmış olduğu perestrojka (yeniden yapılanma) politikasının temellerini attığı kapitalizmin yeniden kuruluşunun, 1917 Ekim devriminin toprağında bir gerçek haline gelmesinin yolunu açtı.

Bugün Sovyetler Birliği'nin yerinde yeller esiyor. Yerini Rusya'da ve Belarus'ta gangster kapitalizmine, Ukrayna'da gelgitler içinde sarsılan bir kapitalist topluma, Orta Asya'da restorasyonu bir türlü tamamlayamayan diktatörlüklere, Kafkasya'da ulusal boğazlaşmalara, Baltık ülkelerinde ise Avrupa Birliği'ne terk etti.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından ve çökmesinden iki yıl önce, Kasım 1989'da Berlin Duvarı çökmüş, Doğu Avrupa'da Sovyet hegemonyası altında onun sosyo-ekonomik ve politik yolunu izlemiş olan ülkelerdeki rejimler de çökmüştü. Bugün bunlar da AB kapitalizmine yem olmuş durumda.

Dünyanın en büyük "sosyalist" ülkesi Çin ise 1990'lı yıllarda başlayan ve 2000'li yıllarda tamamlanan bir süreç içinde kapitalizme geri döndü. 1960'lı ve 70'li yıllarda ABD emperyalizmine karşı muzaffer bir savaş içinde kurulmuş olan Vietnam da aynı yolun yolcusu. Kuzey Kore "tek ailede sosyalizm" in uzatmalarını oynuyor. Küba'da ise son bir yılda kapitalist restorasyonun ilk adımları atılmaya başlandı.

20. yüzyılın sosyalist inşa deneyimleri toptan bir çöküntü içinde.

Ağızları bıçak açmıyor

Şimdilerde 20. yüzyıl, sosyalist hareketin bilinçaltındaki tekinsiz yer! Kimse olan bitenden bahsetmek istemiyor. Bunun yerine, Venezüella'da Chávez'in bir halkla ilişkiler kavramı olarak ortaya attığı "21. yüzyıl sosyalizmi" üzerine geviş getiriyor sol. Bu sadece Türkiye'de değil, dünyada da böyle.

21. yüzyıl sosyalizminden söz edenlere sormak lazım: 20. yüzyıl sosyalizmini nasıl görüyorsunuz ki, bir 21. yüzyıl sosyalizminden dem vurup duruyorsunuz? İnsanın yeni bir sosyalizmi benimsemesi için, eskisini anlaması, değerlendirmesi, hatalarını, eksikliklerini ve gününü doldurmuş yanlarını görmesi gerekir. Ancak o zaman, burjuvazinin "bin-yıl" ("milenyum") edebiyatı gibi içi boş ideolojik bir operasyon olmaktan çıkar "21. yüzyıl sosyalizmi". Ancak o zaman

çağımıza gerçekten uygun bir sosyalizm programı ortaya konulabilir.

Ama kimse 20. yüzyıl sosyalizmini anlamak istemiyor! Herkes Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ve Çin deneyimlerini halının altına süpürüp ıslık çalmayı tercih ediyor!

20. yüzyıl sosyalizmini çökerten Stalinist bürokrasi

Bunun nedeni açık. Bugünkü sosyalist hareketlerin ezici çoğunluğu geçmişte, ister Sovyetçi türden olsun, ister Maocu türden, bu ülkelerdeki Stalinist hareketlerin körçesine peşine takılmıştı. Kimi SBKP'yi dünya devriminin öncüsü olarak gördü uzun yıllar. O parti sonunda Ekim devriminin toprağında kapitalizmi kendi elleriyle kurdu. Kimi de Maocu Çin Komünist Partisi'nin kuyruğuna takıldı. O parti de Mao'nun yönetiminde Çin'i ABD'nin baş müttefiki haline getirdi, Mao sonrasında ise, kendi ülkesinin işçilerinin aşırı sömürsüne yol açan bugünkü kapitalist Çin'i yarattı. Dolayısıyla, sosyalist hareketler 20.yüzyıl sosyalizmi ile yüzleşemiyorlar, çünkü kendi geçmişlerini yerin dibine batırmak zorunda kalacaklar!

İster Sovyetçi, ister Maocu türden olsun, Stalinizmin ana ideolojik ve siyasi özelliği, kendi ülkesinin ulusal varlığını ve çıkarlarını proletaryanın uluslararası çıkarlarının önüne geçirmiş olmasıdır. Bu öylesine doğrudur ki, "sosyalist" denen ülkeler birleşerek güçlenmek bir yana, birbirleriyle sürekli kavga etmiş, Çin'in ya da Yugoslavya'nın yaptığı gibi ABD ile birbirlerine karşı ittifaka girmiş, hatta birbirleriyle "sosyalist"(!) savaşlara tutuşmuşlardır (Vietnam-Kamboçya, Çin-Vietnam).

Bütün bu rezilliklerin temelinde madde, toplumsal bir gelişme yatar. Bu ülkelerde, işçi ve emekçilerden farklı çıkarlara sahip bir bürokrasi, devrimlerin gelişmesini çevreleyen olumsuz koşullar içerisinde toplumda ayrıcalıklı bir konum

elde etmiştir. Bu ayrıcalıklı konumu özel mülkiyete bağlayamadığı için sınıf haline gelememiş olan bu katman, işçi sınıfını kendi devrimci topraklarında kontrol altında tutmak için ağır diktatörlükler kurmuştur. Bu da Stalinizmin milliyetçiliğinin yanında ikinci ana özelliğini verir: işçi demokrasinin ayaklar altına alınması, koyu diktatörlüklerin sosyalizmin özelliği olarak savunulması.

İşte SSCB'nin, Çin'in, Doğu Avrupa'nın yaşadığı çöküş, işçi sınıfının devrimini gasp etmiş olan bu ayrıcalıklı sosyal katmanın marifetidir. Öyleyse, tarihi 1930'lu yıllara kadar geri gider. En önemli siyasi temsilcileri ise Stalin ve onun oluşturduğu Stalinist akımdır. Stalinizm, sosyalizmden sapan bir akım değildir. Sosyalizmin yıkımını hazırlayan, anti-Marksist bir siyasi akımdır.

21. yüzyıl sosyalizminin öncüsü: IV. Enternasyonal

Bu gerçeği erkenden, daha 1930'lu yıllarda kavrayan bir akım vardır: devrimci Marksizm. 1930'lu yıllarda Sovyetler Birliği'nden sürgüne yollanmış olan, devrimin (Lenin ile birlikte) iki büyük önderinden biri olan Lev Trotskiy, Stalinizmin sosyalizm düşmanı bir akım olduğunu kavradıktan sonra Marksizmi ayakta tutmak için 1938'de IV. Enternasyonal'i kurmuştur. İşte bu IV. Enternasyonal'in temsilcileri, uzun yıllar görel olarak zayıf bir hareket olarak kalmakla birlikte, bugün doğrulanmış görüşleri temelinde devrimin ve sosyalizmin gerçek temsilcileri olarak öne çıkmaya başlamışlardır.

Devrimci Marksistler gerçekten korkmazlar. Geçmişimizle hesaplaşmak, geçmişte ortaya çıkan dev sorunların yeniden yaşanmaması için programımızı güçlendirmek bizlerin başlıca görevlerindedir. Devrimci Marksizm bu görevinin de, dünya devrimine öncülük yapma görevinin de altından kalkacaktır.

İhanete Uğrayan Devrim

75 yaşında!

Ekim devriminin topraklarında doğan, işçi sınıfı üzerinde bir diktatörlük kuran ve devrimi yozlaştıran bürokrasiyi bilimsel temellerde ilk teşhis eden, yine aynı devrimin iki baş mimarından biri olan Lev Trotskiy oldu. Trotskiy, 1920'li yıllardan itibaren Stalinizme karşı muhalefet bayrağını yükseltti. 1930'da sürgünde bürokrasinin tahrip etmekte olduğu enternasyonalist komünist hareketi yeniden ayağa kaldırmak amacıyla IV. Enternasyonal hareketini oluşturdu. 1936'da bürokrasinin Sovyetler Birliği'nin sosyo-ekonomik ve politik karakterinde yarattığı tahribatı teorik olarak açıklayan yapıtını yayınladı: *İhanete Uğrayan Devrim*. Bu kitap, Sovyetler Birliği'nde ne olup bittiğinin ilk ve bugüne kadarki tek ma-

teryalist, yani Marksist açıklamasıdır. Elbette 1936'dan Sovyetler Birliği'nin çöktüğü 1991'e kadar önemli değişiklikler yaşanmıştır. Ama o toplumun da, onun izinde yürüyen Çin, Vietnam ve Doğu Avrupa'nın da sosyo-ekonomik yapısına bilimsel anahtar İhanete Uğrayan Devrim verir. Günümüzün görevi, 20. yüzyılın en önemli Marksist teorisi çalışması olan bu kitapta ortaya konulan analizleri ileri taşımak ve bunların programatik sonuçlarını çıkarmaktır.

İhanete Uğrayan Devrim
LEV DAVIDOVIÇ TROTSKİY